

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ίδιοκτήτης:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ύπευθυνος Ύλης:

Σταύρος Όλύμπιος

Διευθυντής Γραφείου Ποιμαντικής Διακονίας

Διευθύνεται

από Συντακτική Έπιτροπή

Διεύθυνση:

Όδος Αγίου Ανδρέου 306,

Τ.Θ. 56091, Τ.Τ. 3304

Λεμεσός - Κύπρος

Τηλ.: 00357-25864311

Ίστοσελίδα:

www.imlemesou.org

Συνδρομές:

Έσωτερικού €7

Έξωτερικού €10

Τιμή Τεύχους: €1

Έξώφυλλο: Ίερός ναός Τιμίου Σταυρού
Κουκας.

Όπισθόφυλλο: Καταρράκτες Μέσα Ποταμού

Οι άρθρογράφοι έχουν τήν απόλυτη ευθύνη
τών απόψεών τους

Σταυρός ό φύλαξ πάσης
τής οίκουμένης.

Σταυρός ή ώραιότης
τής Έκκλησίας.

Σταυρός βασιλέων τό
κραταίωμα.

Σταυρός πιστών τό
στήριγμα.

Σταυρός Άγγέλων ή
δόξα, καί τών δαιμόνων
τό τραῦμα.

Ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ

τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου

Ο Σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι γιά μᾶς Θεοῦ Δύναμη καί Θεοῦ Σοφία καί τό σημεῖο τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Οἱ Πατέρες μίλησαν πάρα πολύ γιά τόν Τίμιο Σταυρό. Ὅχι μόνο τόσο σάν ἓνα σημεῖο πάνω στό ὁποῖο ὁ Κύριος σταυρώθηκε καί ὑπέγραψε τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου γένους ἀλλά καί σάν νόημα.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα νά δοῦμε τόν Σταυρό ὡς σημεῖο. Πρίν τή σταύρωση τοῦ Χριστοῦ ὁ σταυρός ἦταν ἓνα ἐργαλεῖο καταδίκης ἀνθρώπων. Ἦταν σύμβολο κατάρας καί καθένas πού σταυρώνετο θεωρεῖτο καταραμένος. Τό λέγει καί ἡ Γραφή. «Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου». Θεωρεῖτο μία ἀπό τίς πύ ἀτιμωτικές ἐκτελέσεις. Ταυτόχρονα ὅμως εἶναι γεγονός ὅτι μέσα στήν Παλαιά Διαθήκη ὑπάρχουν προτυπώσεις τοῦ Σταυροῦ, δηλαδή ὑπάρχουν πράγματα καί γεγονότα καί σημεῖα τά ὁποῖα προτύπωναν τόν Τίμιο Σταυρό. Μάλιστα στήν ἐποχή μας εἶναι καλό νά γνωρίζουμε ὀρισμένα παραδείγματα, γιατί πολλές φορές ἀκοῦμε ἀντιρρήσεις κυρίως ἀπό αἰρετικούς, οἱ ὁποῖοι προβάλλουν τό ἐπιχείρημα: πῶς εἶναι δυνατόν ἓνα ἐργαλεῖο φόνου ὅπως εἶναι ὁ σταυρός, ἐσεῖς νά τό τιμᾶτε καί νά τό ἀσπάζεστε;

Κατ' ἀρχάς βλέπουμε στήν Παλαιά Διαθήκη στή θυσία τοῦ Ἀβραάμ, ὅταν ἔπαιρνε τό παιδί του τόν Ἰσαάκ νά τόν θυσιάσει, νά ἐμφανίζεται στό τέλος ἓνα πρόβατο, τό ὁποῖο

ἦταν δεμένο πάνω σ' ἓνα δένδρο πού ὀνομαζόταν Σαδέκ. Ἔτσι τό ὀνομάζει ἡ Γραφή, πού σημαίνει ξύλο ἀφέσεως. Οἱ Πατέρες εἶδαν σ' αὐτό ἀκριβῶς τόν ἀμνό τοῦ Θεοῦ, τόν Χριστό, ὁ ὁποῖος πάνω στό ξύλο τῆς ἀφέσεως - τόν Σταυρό - ἔσωσε τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἁμαρτία.

Ὅταν κάποτε γινόταν μάχη μεταξύ τῶν Ἰσραηλιτῶν καί τῶν Ἀμαληκιτῶν, γιά νά μπορέσουν νά νικήσουν οἱ Ἰσραηλίτες, πού ἦταν λιγότεροι, ὁ Θεός εἶπε στόν Μωϋσῆ νά ἔχει τά χέρια του σέ ὀριζόντια στάση ἐκτεταμένα. Ὅση ὥρα τά χέρια τοῦ Μωϋσῆ ἦταν σ' αὐτή τή στάση νικούσαν οἱ Ἰσραηλίτες, ὅση ὥρα κατέβαζε τά χέρια κουρασμένος νικούσαν οἱ Ἀμαληκίτες.

Ὅταν ὁ Μωϋσῆς θά περνοῦσε τόν λαό τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν Ἐρυθρά Θάλασσα, μ' ἓνα ὀριζόντιο κτύπημα μέ τή ράβδο του

ἄνοιξε τή θάλασσα καί πέρασαν οἱ Ἰσραηλίτες. Μετά μ' ἓνα κάθετο κτύπημα ἔνωσε ξανά τή θάλασσα καί ἔτσι προτυπώθηκε ὁ τύπος τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ἄλλη προτύπωση τοῦ Σταυροῦ εἶναι αὐτό πού λέει ὁ Χριστός στό Εὐαγγέλιο: ὅπως οἱ Ἑβραῖοι ἔβλεπαν τό χάλκινο φίδι, πού ὕψωσε ὁ Μωϋσῆς στήν ἔρημο καί σώζωνταν ἀπό τά τσιμπήματα τῶν πραγματικῶν φιδιῶν, ἔτσι θά ὑψωθεῖ καί ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου ὥστε καθένas πού θά προσβλέπει σ' αὐτόν, δηλαδή στόν Χριστό, θά σώζεται ἀπό τόν νοητό ὄφιν, τόν διάβολο.

Άλλου πάλι όταν ο Μωσής έπρεπε να δώσει νερό στον λαό του Ισραήλ και τό νερό της πηγής ήταν πικρό και δηλητηριώδες, ο Θεός του υπέδειξε ένα ξύλο τό οποίο έριξε μέσα στην πηγή αυτή και άμέσως έγινε πόσιμο και ιαματικό. Και άλλες πολλές φορές έχουμε μία παρουσία, αινιγματώδη βέβαια, του Τιμί-ου Σταυρού, στην Παλαιά Διαθήκη.

Έρχεται δέ ή Καινή Διαθήκη μέ τό γεγονός της παρουσίας του Χριστού και άποκορύφω-μα τή Σταύρωσή του. Και παραμένει πλέον ο Σταυρός αυτός ως καύχημα της Έκκλησίας. Ο Απόστολος Παύλος λέει ξεκάθαρα: “ σέ μένα δέν υπάρχει καύχημα άλλο σ’ αυτό τόν κόσμο, παρά μόνο ο Σταυρός του Χριστού».

Άν ο Απόστολος θεωρεί καύχημα τόν Σταυρό του Χριστού και άν άλλου οδύρεται και κλαίει για τούς έχθρους του Σταυρού, τότε πώς μπορεί να δεχτεί κάποιος ότι ο Σταυρός παραμένει σύμβολο άτιμώσε-ως και θανάτου. Ο Σταυρός μέ τή Σταύρωση του Κυρίου και μέ τό αίμα Του αγιάστηκε όχι επειδή απέθανε ο Χριστός πάνω, αλλά επειδή σώθη-κε ο άνθρωπος διά του Σταυρού.

Στήν Έκκλησία από τά πρώτα χρόνια ο Σταυρός θεωρείτο τό σημείο του Κυρίου. Η Έκκλησία πάντοτε αγίαζε τίς ενέργειές της, τά τέκνα, τά μυστήριά της, τήν ύπαρξή της, άρχιζε και τελείωνε τά πάντα μέ τόν Σταυρό. Ο Σταυρός ήταν τό σημείο της Έκκλησίας, τό σημείο του Χριστού, ήταν ή σφραγίδα της Έκκλησίας και του Χριστού. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι είναι ένα σύμβολο έξαγιασμένο, σωτήριο, γεμάτο δύναμη. Δέν είναι ένα απλό πράγμα, αλλά φέρει δύναμη και μάλιστα τή δύναμη του Θεού. Εκεί πού ο Σταυρός τυ-πώνεται εκεί δέν μπορούν να υπάρξουν άλλες δυνάμεις. Έμεις από τό Ευαγγέλιο και από τήν πείρα των Πατέρων ξέρουμε ότι υπάρ-

χουν και οι δαιμονικές ενέργειες, οι οποίες προσπαθούν κι αυτές μέ τόν δικό τους τρόπο και μέ τά δικά τους σύμβολα και πράγματα να έπηρεάσουν άρνητικά τόν άνθρωπο, όμως ο Σταυρός πού φέρουμε πάνω μας, μάς αγιάζει και μάς βοηθά πνευματικά. Πρέπει να προσέ-χουμε πώς κάνουμε τόν σταυρό μας. Πολλές φορές κάνουμε λανθασμένα τόν σταυρό μας και αυτό σημαίνει μία άσέβεια προς τόν τύπο του Τιμίου Σταυρού. Είναι ένας συγκεκριμέ-νος τύπος, είναι ένα συγκεκριμένο σύμβολο, μία σφραγίδα, πού δέν μπορεί να άλλοιώνε-ται, γιατί μετά παραμένει ανενέργητος.

Γι’ αυτό όταν κάνουμε τόν σταυρό μας πρέ-πει να είμαστε ακριβείς και όταν τόν φέρουμε να είναι Σταυρός και όχι άλλα σχέδια παρό-μοια, πού πλησιάζουν τόν τύπο του Σταυ-

ρού. Βέβαια, δέν κάνουμε τόν σταυ-ρό μας όπως τύχει, αλλά ο σταυρός να συνοδεύεται από προσευχή και να επικαλούμαστε τό έλεος του Χριστού. Υπάρχουν στή ζωή μας άναρίθμητα γεγονότα τά οποία δείχνουν αυτή τή δύναμη της παρου-σίας του Τιμίου Σταυρού στή ζωή

του κάθε ανθρώπου. Μάλιστα πολλοί άνθρω-ποι μέ άρνητικές ενέργειες δέν μπορούν να άντικρίσουν τό σύμβολο του Σταυρού του Χριστού. Γιατί ο Σταυρός νικά και κατατρο-πώνει τίς δαιμονικές ενέργειες και δέν μπορεί ή ενέργεια του σατανά να πάει εκεί όπου είναι ή ενέργεια του Σταυρού του Κυρίου μας. Γι’ αυτό και οι γονείς και οι πρόγονοί μας είχαν μεγάλη ευλάβεια και μέ πολλή προσοχή και σεβασμό σφραγίζαν τή ζωή τους όλόκληρη μέ τόν Σταυρό του Χριστού. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέει στους γονείς ένα λόγο: “Πρόσεχε μητέρα και πατέρα, να σφραγίζετε τά παιδιά σας συχνά μέ τόν τύπο του Τιμίου Σταυρού, ώστε να τά επισκιάζει ή χάρις του Χριστού». Όταν βαφτίζεται ένας άνθρωπος

ή τάξη του Μυστηρίου του Βαπτίσματος επιβάλλει ο ιερέας να σταυρώσει την καρδιά του νεοφώτιστου με τον τύπο του Τιμίου Σταυρού λέγοντας: “ἐξέλασον ἀπ’ αὐτοῦ πᾶν πονηρόν καὶ ἀκάθαρτον πνεῦμα καὶ κεκρυμμένον καὶ ἐμφωλεῦον αὐτοῦ τὴν καρδίαν”. Δηλαδή ἐκδίωξε ἀπὸ τὴν καρδιά του κάθε πονηρό καὶ ἀκάθαρτο πνεῦμα.

Οἱ πρόγονοί μας πρὶν ἀνοίξουν τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους σταύρωναν τὸ σπίτι καὶ γενικά τὰ πράγματά τους. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀξία τοῦ Σταυροῦ. Γι’ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε σύμβολα δαιμονικά ἢ νὰ φοροῦμε σύμβολα ἀγνώστου ποιότητας.

Τὴ δύναμη τοῦ Σταυροῦ τὴν ξέρει καλύτερα ἀπ’ ὅλους μας ὁ διάβολος. Γι’ αὐτὸ μπροστὰ στὴ δύναμή Του φρίττει καὶ τρέμει. Πόση πραγματι δύναμη ἔχει αὐτὸ τὸ σημεῖο, ἐνῶ ἔμεῖς εἴμαστε ἀφελεῖς καὶ ἀπρόσεχτοι καὶ δὲν τὸ χρησιμοποιοῦμε. Εἶναι ὄπλο ἀκαταμάχητο, ἀήττητο.

Ἐκτός βέβαια ἀπὸ τὸν τύπο τοῦ Σταυροῦ πού εἶναι σημαντικός γιὰ μᾶς, ὑπάρχει καὶ τὸ νόημα τοῦ Σταυροῦ, πού εἶναι ἐξίσου σημαντικό. Τί σημαίνει Σταυρός; Σταυρός σημαίνει θλίψη, δυσκολία, διωγμός, πόνος, θάνατος καὶ ἡ Ἐκκλησία μᾶς προβάλλει τὸ πραγματικὸ φρόνημα τοῦ χριστιανοῦ, πού εἶναι τὸ φρόνημα τοῦ Σταυροῦ. Ἄν θέλεις νὰ ἀκολουθήσεις τὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ, πρέπει νὰ τὸ πάρεις ἀπόφαση ὅτι θὰ εἶσαι φορτωμένος μ’ ἓνα σταυρό. Αὐτὸν τὸν σταυρό πρέπει νὰ τὸν μεταβάλλουμε σὲ Σταυρό ζωηφόρο, γλυκύτατο καὶ σωτήριο.

Παράδειγμα οἱ δύο ληστές πού σταυρώθηκαν με τὸν Χριστό. Αὐτοὶ οἱ δύο ἦταν ἐνοχοὶ, κακοῦργοι καὶ ληστές. Καὶ τοὺς ἐσταύρωσαν καὶ τοὺς δύο. Κανένας δὲν ἦταν καλύτερος ἀπὸ

τὸν ἄλλο. Ὡστόσο ὁ ἓνας συμπεριφέρθηκε ἐξυπνα, πνευματικά καὶ τὸν σταυρό του πού ἦταν σταυρὸς τιμωρίας του, τὸν μετέβαλε σὲ σταυρό σωτηρίας καὶ στράφηκε πρὸς τὸν Χριστό, μετανόησε, ταπεινώθηκε, ἀναγνώρισε τὴν ἐνοχὴ του καὶ εἶπε: “Μνήσθητί μου Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου”. Τὸ ὅτι στράφηκε πρὸς τὸν Χριστό καὶ τοῦ ζήτησε τὴ βοήθεια καὶ τὸ ἔλεός Του, ἀμέσως ὁ σταυρὸς του ἔγινε σωτηρία. Ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε: “Σήμερον μετ’ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ”. Ὁ ἄλλος, ὁ ἐξ ἀριστερῶν, δὲν ἀξιοποίησε τὸν σταυρό του, ἀντίθετα ὠνείδιζε, βλασφημοῦσε, γόγγυζε καὶ μυκτῆριζε τὸν Χριστό κι ἀντὶ νὰ τοῦ γίνεῖ αἰτία σωτηρίας ὁ σταυρὸς του, καταδικάστηκε.

Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτάται, ἂν θὰ μεταβάλλουμε ἓνα σταυρό σὲ σταυρό σωτηρίας ἢ σταυρό ἀπώλειας. Ἄν μπορέσουμε νὰ μάθουμε αὐτὴ τὴν τέχνη, νὰ σταθοῦμε δηλαδή με καρτερία, με προσευχὴ ἔχοντας μπροστὰ μας τὸν Ἐσταυρωμένο, τότε ὁ Σταυρὸς θὰ μεταβληθεῖ ὅποιος κι ἂν εἶναι. Ἄρα, τὸ νόημα τοῦ Σταυροῦ εἶναι ση-

μαντικό γιὰ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ καταλάβει ὅτι ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὅλοι ἔχουμε ἓνα σταυρό, πρέπει νὰ μάθουμε νὰ τὸν μεταβάλλουμε σὲ πηγὴ ζωῆς αἰωνίου. Ὁ Χριστὸς πέρασε τὸ μαρτύριο τοῦ Σταυροῦ ὄχι γιατί εἶχε ἁμαρτίες, ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς δείξει τὸν δρόμο ὅτι μόνον ἔτσι σωζόμαστε, μόνον μέσα ἀπὸ τὸν Σταυρό. Καὶ ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔχει κόπο, ἀλλὰ φέρνει χαρὰ. Αὐτὸς πού θέλει νὰ αισθανθεῖ τὴν πραγματικὴ χαρὰ πρέπει νὰ ἄρει τὸν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ, ἀλλιῶς οἱ ἄλλες χαρές εἶναι ψεύτικες. Ἡ πραγματικὴ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ εἶναι αὐτὴ πού βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸν Σταυρό.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ Ἀπόστολος τῆς ἀγάπης

τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννη Νικολάου

Δικαίως ἡ Ἐκκλησία μας ὀνομάζει τὸν Ἀπόστολο Ἰωάννη τὸν Θεολόγο καὶ ἀγαπημένο μαθητὴ τοῦ Κυρίου, εὐαγγελιστὴ τῆς ἀγάπης. Ὁ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἦταν υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης, ἡ ὁποία ἦταν θυγατέρα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος. Ὁ συναξαριστὴς ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι αὐτὸς πού ἔπεσε τὴ νύχτα τοῦ Μυστικῆ Δείπνου στό στήθος τοῦ Χριστοῦ. Ἦταν παρὼν στὴν προδοσία καὶ τὸν ἀκολούθησε μέχρι τὴ Σταύρωση καὶ τὴ Θεοτόκο «ἔλαβεν εἰς τὰ ἴδια», μέχρι τῆς κοιμήσεώς της. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ψαλμωδὸς τῆς Ἐκκλησίας ἐγκωμιάζει τὸν Ἰωάννη λέγοντας: «Χαίροις, Θεολόγε, ἀληθῶς· χαίροις τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, υἱέ παμπόθητε», ἀφοῦ ὁ Χριστὸς τοῦ παρέδωσε τὴ μητέρα του εὐρισκόμενος ἐπάνω στὸν Σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου, ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει. Ἐκήρυξε τὸν λόγο τῆς σωτηρίας κατόπιν κλήρου στὴν Ἀσία, ἐξορίστηκε στὴν Πάτμο, ὅπου συνέγραψε τὸ βιβλίο τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ κοιμήθηκε στὴν Ἐφεσο εικοσιἕξι χρόνια μετὰ τὴν ἐπάνοδό του ἀπὸ τὴν Πάτμο σὲ ἡλικία ἑκατὸν πέντε χρόνων.

Γιὰ τὸν Εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη τὸ μυστήριο τῆς λυτρώσεως εἶναι οὐσιαστικὰ μυστήριο ἀγάπης, ἀφοῦ «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν». Ἐάν μελετήσουμε ὅλα τὰ συγγράμματά του, θὰ δοῦμε ὅτι τὸ μυστήριο τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου περιστρέφεται γύρω ἀπὸ ἓναν κεντρικὸ ἄξονα, πού εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς σύμφωνα μὲ τὸν Εὐαγγελιστὴ: «οὕτως ἠγάπησε τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν», ὁ ὁποῖος ἀγάπησε τὸν ἄνθρωπο «εἰς τέλος» μέχρι τὸ πάθος καὶ τὸν σταυρὸ. Θεολόγο τὸν ὀνόμασε ἡ Ἐκκλησία καὶ δεν εἶναι αὐτὸ τυχαῖο, ἀφοῦ τὰ συγγράμματά του εἶναι μεστὰ θεολογικῶν νοημάτων. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος», ἀναφέρει στὴν ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου του σηματοδοτώντας τὴ θεολογικὴ ἐρμηνεία περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ συνεχίζει λέγοντας: «Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,» ἐπισημαίνοντας τὴ σάρκωση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὁρισμούς πάνω στοὺς ὁποῖους «ἔκτισαν» οἱ Πατέρες τὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία. Ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μάρτυρας τῆς ἐνσάρκου παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀλλὰ καὶ ἀδιάψευστος «θεατὴς ἀρόρητων ἀποκαλύψεων», ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει: «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν...», (Α' Ἰω. κεφ. α', 1-4) καὶ

αυτά τὰ γεγονότα καὶ αὐτὲς τὶς ἀποκαλύψεις μᾶς τὶς μεταφέρει μὲ τὸν γλαφυρὸ καὶ θεολογικὸ του λόγου, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδείξει ὅτι ἡ πραγματικὴ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ βρῖσκεται στὴ νίκη τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τοῦ ἐγωῖσμοῦ του καὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀμαρτωλότητάς του: «ἐάν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς πλανῶμεν...» (Α΄ Ἰω. κεφ. α΄, 8-9), ἀλλὰ καὶ τῆς πραγματικῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ ἡ κοινωνία με τὸν συνάνθρωπό μας μᾶς ὁδηγεῖ στὴν κοινωνία με τὸν Θεό. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται κοινωνὸς τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μέσα ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γίνῃ μέτοχος αὐτῆς τῆς θείας ἀγάπης, πρέπει νὰ ἀγαπήσῃ ὀλοκληρωτικὰ τὸν συνάνθρωπό του, «ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι». (Α΄ Ἰω. κεφ. γ΄, 16). Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννη τοῦ Θεολόγου, ὁ λόγος τῆς ἀγάπης, ὁ πραγματικὸς θεολογικὸς λόγος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία καὶ γενικότερα ὁ χριστιανὸς ἄνθρωπος καλεῖται σήμερα στὴν ἐποχὴ τῆς ἀλλοτριώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἐξαθλίωσής του παρόντος κόσμου νὰ δώσει αὐτὴ τὴ μαρτυρία. Ἡ ἀφόρητη μοναξιά τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου, πού τὸν ὁδηγεῖ στὴν ἐξαχρείωση καὶ τὴν ἐπιθετικότητα μπορεῖ νὰ κατανηκηθεῖ μόνο μὲ τὸν λόγο τῆς ἀγάπης, πού προσφέρει τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Φθάνει νὰ ἔχει τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ἀρχοντιά ἡ Ἐκκλησία νὰ τὸν προσφέρει. Αὐτὴ τὴν ἀρχοντιά τὴν ἀποκτὰ μέσα ἀπὸ τὸν ὀρθόδοξο θεολογικὸ της λόγο. Ὁ Ἀπόστολος τῆς ἀγάπης, μᾶς φωνάζει: «Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν». Γι' αὐτὸ ἄς στραφοῦμε στὸν Εὐαγγελιστὴ καὶ μαζί μὲ τὸν ψαλμωδὸ ἄς ἀνακράξουμε: «Ὁ θαύματος ἐκστατικοῦ, καὶ πράγματος σοφιστικοῦ! Ὅτι πλήρης ὢν τῆς ἀγάπης, πλήρης γέγονε καὶ τῆς θεολογίας».

Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ (Α΄ Ἰω. κεφ. 4, 7-9).

Ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Ἐρμογένης Ἐπίσκοπος Σάμου

τοῦ Πρεσβυτέρου Βασίλειου Τσαγκάρη

Ποῖός πίστευε 200 περίπου χρόνια μετά τή θαυμαστή μετάβαση τοῦ σκηνώματος τοῦ Ἀποστόλου Βαρθολομαίου μέσα σέ μιά μαρμαρίνη σαρκοφάγο διά θαλάσσης, ἀπό τήν Ἀνατολή στή Δύση, ὅτι τό ἴδιο φαινόμενο (θεία Χάριτι) θά ἐπαναλαμβανόταν πρὸς τήν ἀντίθετη τώρα κατεύθυνση πρὸς τά ἀνατολικά, ἀπό τή Σάμο στήν Κύπρο;

Ὁ Ἅγιος Ἐρμογένης γεννήθηκε στόν Φοῖνικα, μιά μικρή πόλη στήν περιοχή τῶν Μύρων τῆς Λυκίας στή Μικρά Ἀσία, πιθανότατα τέλη τοῦ 3ου αἰώνα μέ ἀρχές τοῦ 4ου αἰώνα μ.Χ. ἀπό γονεῖς εὐσεβεῖς, πού τοῦ ἔμαθαν νά σέβεται τήν ἐκκλησία καί τοῦ δίδαξαν τά ἱερά γράμματα. Ὅμως καί ὁ ἴδιος ὁ Ἐρμογένης ἐπιδόθηκε μέ ζήλο στήν ἐκμάθηση τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τήν εἶχε καθημερινό ἀνάγνωσμα.

Μετά τόν θάνατο τῶν γονέων του μοίρασε ὅλα τά ὑπάρχοντά του στούς φτωχοὺς καί ἀναχώρησε στήν Αἴγυπτο, γιά νά ἀσκηθεῖ ἐκεῖ στήν ἱερά ἡσυχία. Στή συνέχεια ἐπισκέφθηκε τήν Ἀθήνα καί τήν Κωνσταντινούπολη, ὅπου δέν πέρασαν ἀπαρατήρητα τά χαρίσματα πού χαρίτωναν τήν προσωπικότητά του, μέ ἀποτέλεσμα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νά τόν χειροτονήσει πρεσβύτε-

ρο καί ἐν συνεχείᾳ ἐπίσκοπο τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας τῆς νήσου Σάμου.

Τήν ἐποχή πού ὁ Ἅγιος ἔγινε ἐπίσκοπος, ἡ θεοστιγῆς αἴρεση τοῦ Ἀρείου, πού ὑποβάθμιζε τόν Υἱό καί Λόγο τοῦ Θεοῦ σέ κτίσμα, ἦταν σέ ἔξαρση. Πρῶτο μέλημα τοῦ νέου ἐπισκόπου ἦταν ἡ στερέωση τῆς πίστεως στούς χριστιανούς τῆς ποιμνῆς του, μέ λόγους, νο-

θεσίεις ἀλλά καί συγγράμματα. Ἡ μέριμνα γιά τούς φτωχοὺς καί ἀδυνάτους ἦταν καθημερινή καί ἔδειχνε τήν πατρική ἀγάπη πού εἶχε πρὸς ὅλους τούς χριστιανούς.

Ὅμως τά χρόνια τῆς ἀνεξιθρησκίας καί τῆς ἐλευθερίας πού ἔφερε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, γρήγορα ἔφυγαν. Ὅταν ἀνέλαβε τήν αὐτοκρατορία ὁ ἀνιψιός του, Ἰουλιανός ὁ Παραβάτης (ἀποστάτης), ἡ ἐκκλησία μπήκε πάλι σέ περιπέτειες καί μαζί τῆς ὁ πιστός δούλος τοῦ Κυρίου Ἐρμογένης.

Ἐπαρχος τῆς Σάμου διορίζεται τότε ὁ δυσεβῆς διώκτης τῶν χριστιανῶν τῆς περιοχῆς ὁ Σαντορνίνος, ὁ ὁποῖος δέν ἄργησε νά συλλάβει τόν Ἅγιο Ἐρμογένη. Στήν ἀρχή μέ κολακείες καί ὕστερα μέ φοβέρες προσπαθοῦσε νά τόν πείσει νά ἀλλάξει τήν πίστη του καί νά προσκυνήσει τά εἰδῶλα.

Ἀφοῦ δέν κατάφερε τίποτα ὁ σατανοκίνητος διώκτης κατέφυγε στή βία. Διέταξε νά μαστιγώσουν τόν Ἅγιο μέχρι νά διαλυθοῦν οἱ σάρκες του, νά κρεμάσουν τό σῶμα του ἀνάποδα, νά ξύσουν τίς πλευρές του μέ μεταλλικά νύχια καί νά κάψουν τίς μασχάλες του μέ ἀναμμένες λαμπάδες.

Ὅταν τίποτε ἀπό αὐτά δέν ἄλλαξαν τή γνώ-

μη του Αγίου, ο τύραννος πρόσταξε να τον φυλακίσουν, να τον δέσουν με αλυσίδες και να κλείσουν τα πόδια του σε ξύλινες πέδες, μέχρι να αποφασίσει σε επόμενη δίκη πώς να το χειριστεί.

Τή νύκτα εκείνη όμως συνέβη κάτι θαυμαστό: ο ίδιος ο Κύριος ήμών Ιησούς Χριστός μαζί με πλήθος αγίων αγγέλων εμφανίστηκε στο κελί του Αγίου. Έγινε σεισμός και φως περιέλουσε τον τόπο εκείνο. Ο Κύριος αφού έλυσε τον Άγιο από τα δεσμά, τον ενδυνάμωσε και του υποσχέθηκε ότι δεν θα τον εγκαταλείψει. Αποχωρώντας ο Κύριος από τη φυλακή όλος ο τόπος γέμισε με άρρητη ευωδία.

Τήν άλλη μέρα ο Σαντορνίνος διέταξε να δέσουν τον Άγιο σε δύο άγρια άλογα για να τον σύρουν και να ξεσκίσουν τις σάρκες του μέχρι να ξεψυχήσει. Όμως τα άλογα ήμερευαν σαν να ήταν πρόβατα. Τότε ο τύ-

ραννος διέταξε να συνθλίψουν με πέτρες τα δόντια του Αγίου και να τον ρίξουν με το κεφάλι σ' ένα γκρεμό, από τον οποίο βγήκε άβλαβής. Στή συνέχεια έκοψαν σε λωρίδες το σώμα του Αγίου με ξυράφια και με πυρακτωμένες σούβλες προσπάθησαν να κάψουν τις μασχάλες, τα άπτιά και την κοιλιά του. Όταν ακόμα και από αυτά τα βασανιστήρια ο Άγιος έμεινε ανέπαφος, πολλοί ειδωλωλάτρες πίστεψαν στον Χριστό και βαπτίστηκαν στο όνομα της Αγίας Τριάδος.

Όλα αυτά δεν στάθηκαν ικανά να αλλάξουν τη γνώμη του κυριευμένου από τον σατανά τυράννου, έτσι έδωσε εντολή να τον αποκεφαλίσουν. Ο Άγιος μετά από προσευχή παρέδωσε το πνεύμα του στις 5 Οκτωβρίου.

Τή νύκτα ευσεβείς χριστιανοί έκλεψαν το σώμα και την κάρα του Αγίου, αφού τα έλουσαν, τον ένδυσαν με τα αρχιερατικά του άμφια και τον έναπόθεσαν σε ξύλινο κιβώτιο,

το οποίο έριξαν στη θάλασσα.

Ω του θαύματος, μετά από λίγο καιρό το σκήνωμα του Αγίου έφτασε στην παραλία της αρχαίας πόλης του Κουρίου της Κύπρου, (πλησίον του χωριού Έπισκοπή Λεμεσού). Ευσεβείς χριστιανοί βρίσκουν το λείψανο του Αγίου και ειδοποιούν τον επίσκοπο της πόλης. Αυτός δίνει εντολή όλοι οι επίσημοι της πόλης, κληρικοί και λαϊκοί, με θυματά και λαμπάδες, να υποδεχθούν τον Άγιο, τον οποίο ένταφιάζουν κοντά στην

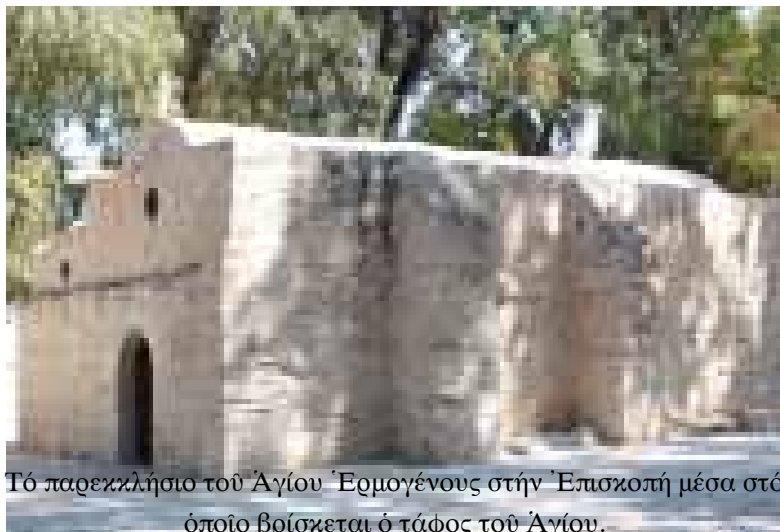
παραλία του Κουρίου.

Στόν ίδιο τόπο αργότερα ανήγειραν ιερό ναό προς τιμήν του Αγίου, ο οποίος

υπάρχει και σήμερα. (πηγές αναφέρουν ότι εκεί αργότερα κτίστηκε μοναστήρι). Ο τάφος του βρίσκεται μέσα στον ιερό ναό και αποτελεί προσκύνημα και καταφυγή κάθε πονεμένου χριστιανού. Κοντά στον ναό αναβλύζει αγίασμα, το οποίο δεν στερεύει ποτέ.

Η κάρα του Αγίου Έρμογένους φυλάσσεται στον Καθεδρικό ιερό ναό Αγίας Νάπας – Ευαγγελισμού, Λεμεσού.

Λείψανα του Αγίου κατέχει ο ιερός ναός Αγίας Παρασκευής Έπισκοπής καθώς και η Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ίκαρίας. (Τα λείψανα μεταφέρθηκαν από την Κύπρο και έγιναν δεκτά με τιμές από τις Έκκλησιαστικές και τοπικές αρχές της Σάμου, στις 10 Ιουλίου του 2004).

Τό παρεκκλήσιο του Αγίου Έρμογένους στην Έπισκοπή μέσα στο οποίο βρίσκεται ο τάφος του Αγίου.

Μπροστά στη νέα σχολική χρονιά

του κ. Σταύρου Ολύμπιου, Θεολόγου

Κάθε καινούργια σχολική χρονιά αποτελεί ισχυρή πρόκληση για προβληματισμό και μερικές σκέψεις γύρω από τό μεγάλο θέμα της αγωγής των νέων μας.

Όταν μιλούμε για τή νεότητα, τήν έλπίδα του Θεού, μιλούμε για τήν όμορφιά, μιλούμε για τήν άνοιξη, μιλούμε για τό ευωδιασμένο άνθος, πού θά δέσει αύριο σέ καρπό.

Ή νεότητα όπως όλοι ξέρουμε είναι μαλακή σάν τή ζύμη, εύπλαστη σάν τό κερύ και παίρνει τό σχήμα και τή μορφή αυτών πού τήν έχουν στά χέρια τους. Γι' αυτό και ή παιδεία, ή αγωγή, ή ποιμαντική τής νεότητας αποτελεί τό σπουδαιότερο έργο ύποδομής του έθνικού και κοινωνικού μας βίου, άφού μέσα στην καρδιά της μυστικά και άθόρυβα τελετουργείται και ύφαιίνεται τό μέλλον τής κοινωνίας μας.

Ή κορυφαία αυτή άξιολόγηση τής παιδείας μαρτυρεί πώς ή υπέρβαση τής κρίσης πού τή μαστίζει, θά σημάνει και τήν υπέρβαση τής κρίσης πού διέρχεται σήμερα ό πολιτισμός μας.

Όταν γίνεται λόγος για κρίση στον χώρο τής παιδείας, δέν έντοπίζεται μόνο στή δομή και τό περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων, στή μέθοδο προσφοράς ή στή μορφή και στους τύπους των Σχολείων μας, αλλά στην άδυναμία της νά επιδράσει αποτελεσματικά στην ήθική διαπαιδαγώγηση και στην διάπλαση του χαρακτήρα των νέων μας. Δυστυχώς ή τεράστια προσφορά γνώσεων στην έποχή μας δέν όδήγησε και στον έσωτερικό πλουτισμό. Αντίθετα ή έποχή μας διαψεύδει καθημερινά μέ τον πύο κατηγορηματικό τρόπο ότι ή όρθολογιστική, μονομερής, έγκεφαλική, χρησιμοθηρική και τεχνοκρατούμενη παιδεία πού προσφέ-

ρεται σήμερα, μπορεί νά μεταμορφώσει τον άνθρωπο σέ άρτια και ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

Ό ήθικός ύποσιτισμός και ή ιδεολογική σύγχυση, ή έλλειψη όντολογικού στοχασμού και μεταφυσικής προσδοκίας, ή άλλαγή στην ιεράρχηση των άξιων και ή καπηλεία τους, ό άκρατος άτομισμός και ό ακράτητος ευδαιμονισμός, έμφανή συμπτώματα τής κοινωνίας μας, δέν μπορούν νά εκτιμηθούν ή νά αντιμετωπισθούν άνεξάρτητα από τά ιδεώδη, τους στόχους, τον προσανατολισμό αλλά και τήν καθημερινή πρακτική τής αγωγής των νέων μας.

Ή έποχή μας χαρακτηρίζεται από τήν έκρηξη των γνώσεων και τήν άλματώδη ανάπτυξη τής τεχνολογίας. Οι οικονομικές άξίες άπολυτοποιήθηκαν. Ή καταναλωτική μας μανία μετατρέπεται σέ μοντέρνο μινώταυρο, πού άπαιτεί καθημερινές σπονδές. Στην κοινωνική πυραμίδα βασιλεύει ό άνθρωπος των επιχειρήσεων μέ τά μεγάλα κέρδη. Σκοπός τής σύγχρονης αγωγής δέν είναι άλλος από τήν προσφορά γνώσεων, πού στοχεύει νά βοηθήσει τον νέο νά σταδιοδρομήσει επαγγελματικά και όχι νά γίνει άνθρωπος «πρός πάν έργον άγαθόν έξηρητιμένος».

Έτσι ή αγωγή παραμένει ουσιαστικά άδύναμη νά βοηθήσει τον νέο νά ξεπεράσει τά όριακά προβλήματα τής ζωής και του θανάτου. Γι' αυτό είναι επιτακτική άναγκαιότητα ή έκ νέου προβολή του ανθρωπιστικού χαρακτήρα και τής ήθοπλαστικής διάστασης τής παιδείας μας, μέ στόχο τή δημιουργία ανθρώπων πού θά αγαπούν τή γνώση, πού είναι παράθυρο στον ήλιο, αλλά τήν ίδια ώρα θά έμπλουτίζουν τον χαρακτήρα τους μέ ήθος και πνευματικότητα και θά μεταβάλλονται από άτομα σέ πρόσωπα μέ άπόλυτο σεβασμό στον Θεό, τον συνάνθρωπο, τό περιβάλλον και τον εαυτό τους. Όμως ή ανθρωπιστική παιδεία μας δέν έπιτυγχάνεται χωρίς τήν Έκκλησία και έκτός τής Έκκλησίας και μακριά από τήν

ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Χωρίς τό ἀναγκαῖο περίβλημα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ἢ ἀνθρωπιστική παιδεία γίνεται ἀναιμική καί ἄψυχη, ἀδρανής καί ἀνενέργητη, προσφέρει ἓνα ἀποχρωματισμένο ἐγκόσμο ἀνθρωπισμό, πού βυθίζει τό ἄτομο μέσα στό τέλμα τῆς σχετικοκρατίας καί τῶν προσωπικῶν ἀντιθέσεων. Ἡ ἠθική ἀγωγή στηρίζεται καί καταξιώνεται, ὅταν περιβάλλεται μέ τό κύρος καί τήν ἀυθεντία τοῦ ἀποκαλυμμένου λόγου τοῦ Θεοῦ. Τό ἠθικό δέον καί τό ἀγαθό ἀσκοῦν ἐπίδραση καί γοητεία στή βούληση τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν δέν εἶναι χιμαιρικά καί ἀπρόσωπα, προϊόντα νοητικῆς διεργασίας ἢ ὑπόσχεση κοινωνικοῦ ὠφελιμισμού, ἀλλά διδασκαλία καί ἐντολή Θεοῦ. Οἱ νέοι μας σήμερα ὁμολογοῦν πῶς ἡ ἐποχή μας, παρὰ τίς μεγάλες ἐπιστημονικές καί τεχνολογικές ἐπιτεύξεις καί τήν πρόοδο σέ πολλούς τομεῖς, τοὺς ἔχει γεμίσει ἀπελπισία, κορεσμό καί ἀναζήτηση. Πολλοί νέοι, ἀπογοητευμένοι ἀπό τόν σημερινό τρόπο ζωῆς, τῆς κατανάλωσης, τοῦ εὐδαιμονισμού, τοῦ ἀτομισμού καί τῆς χρησιμοθηρίας, ἀναζητοῦν κάτι καινούργιο, μία κοινωνία περισσότερης εἰλικρίνειας καί μεγαλύτερου πνευματικοῦ ἀντικρίσματος. Ζητοῦν ἓναν κόσμο, πού νά εἶναι ἀπαλλαγμένος ἀπό τήν ὑποκρισία καί τήν παντός εἶδους ἐξάρτηση καί νά προσφέρει τήν ἐσωτερική εἰρήνη καί ἐλευθερία. Οἱ ἐκδηλώσεις τῶν νέων μας, πού μᾶς ξενίζουν καί μᾶς ἀνησυχοῦν, δέν συνθέτουν ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοί, τήν εἰκόνα μιᾶς ἀποσύνθεσης, ἀλλά καθορίζουν τό μέτρο τῆς ἐναγώνιας ἀναζήτησης γιά τή σωστή πορεία καί τονίζουν τή δυσκολία τους νά σταθοῦν ὀρθιοι μέσα στήν καταχνιά τῆς πνευματικῆς σύγχυσης καί τήν τρικυμία τῶν ἐπαναστατικῶν διαφοροποιήσεων, πού σχηματικοῦν καί χαρακτηρίζουν τήν ἐποχή μας. Ἀπάντη-

ση σ' αὐτή τήν ἀναζήτηση, ἄγκυρα σ' αὐτό τόν ἐπικίνδυνο κλυδωνισμό ἔχουμε ὑποχρέωση νά προσφέρουμε μέ αἴσθημα εὐθύνης οἱ γονεῖς, οἱ ἐκπαιδευτικοί, τό Κράτος καί ἡ Ἐκκλησία. Νά σκύψουμε πάνω στίς ἀνάγκες καί τά προβλήματα τῶν παιδιῶν μας ὄχι μέ τήν ἀυθεντία καί τήν ἀυτάρκεια τῆς ἡλικίας, τῶν γνώσεων ἢ τῆς θέσης, ἀλλά μέ πολλή ἀγάπη, τόν διάλογο καί τήν πειθῶ, ὑπερβαίνοντας τή μαζοποίηση καί τίς γενικότητες καί προσεγγίζοντας τό κάθε παιδί μέ τίς ἰδιαιτερότητες καί τίς προσωπικές ἀνάγκες του, ἔχοντας ὑπόψη μας ὅτι εἶναι πλασμένο κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωση τοῦ Θεοῦ καί ὅτι γι' αὐτό καί τή σωτηρία του ὁ Χριστός πρόσφερε θυσία στόν Σταυρό τόν ἑαυτό Του.

Γιά τή νέα σχολική χρονιά ἐξαγγέλλονται ἀλλαγές καί μεταρρυθμίσεις. Σίγουρα ἡ ἐκπαίδευση δέν μπορεῖ νά εἶναι στατική ὅσον ἀφορᾶ τά ἀναλυτικά προγράμματα καί τίς μεθόδους. Ἀπαρασάλευτος ὅμως πρέπει νά εἶναι ὁ στόχος καί τό περιεχόμενο τῆς παιδείας, πού εἶναι ἡ διαμόρφωση ἀνθρώπων μέ ἠθική προσωπικότητα καί σταθερές πνευματικές βάσεις. Ὀλόθερμη ἄς ἀπευθύνουμε στόν Θεό τήν προσευχή μας νά φωτίσει τοὺς ὑπευθύνους τῆς ἐκπαίδευσης, τοὺς ἐκπαιδευτικούς καί τοὺς μαθητές μας, γιά νά ἔχουμε μιά παραγωγική σχολική χρονιά, πού θά βοηθήσει τοὺς νέους μας ν' ἀποκτήσουν μαζί μέ τίς γνώσεις καί τόν ἐσωτερικό πλοῦτο, πού εἶναι ἀπαραίτητος γιά μιά εὐλογημένη πορεία στή ζωή τους.

Πανορθόδοξη Ήμέρα Προστασίας του Περιβάλλοντος 1η Σεπτεμβρίου

του Δρ. Ανδρέα Χατζηχαμπή, Ήπιστημονικού Ύπευθύνου ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε.

Η 1η Σεπτεμβρίου δέν είναι μόνο ή αρχή του έκκλησιαστικού έτους (Ινδικτιών) αλλά έπίσης και ή Πανορθόδοξη ήμέρα προστασίας του περιβάλλοντος, ή όποια καθιερώθηκε μέ τήν πρώτη έπίσημη πατριαρχική έγκύκλιο του άοίδιμου Οίκουμηνικού Πατριάρχη Δημητρίου (1989), ως ήμέρα προσευχής για τή διαφύλαξη του περιβάλλοντος.

Η κατάσταση του περιβάλλοντος σήμερα.

Ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος είναι πλέον μιά καθημερινή πραγματικότητα, πού βιώνουν οι σύγχρονες κοινωνίες. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούμε τους φυσικούς πόρους τής Γής, όσο ποτέ προηγουμένως, καταστρέφοντας τό περιβάλλον και θέτοντας τήν ευημερία των μελλοντικών γενεών σέ κίνδυνο. Μεταξύ του 1980 και του 2005 καταγράφηκε μιά αύξηση στή χρήση των φυσικών πόρων τής τάξης του 50% (άπό 40 δισεκατομμύρια τόνους σέ 58 δισεκατομμύρια τόνους), ενώ προβλέπεται νά φτάσει τά 100 δισεκατομμύρια τόνους μέχρι τό 2030. Οι παγκόσμιες απαιτήσεις για τροφή, ένδυση, στέγαση και μεταφορές έπιταχύνονται ραγδαία και άσκούν πιέσεις στά φυσικά οικοσυστήματα, προκαλώντας μεταβολές πού συμβαίνουν πέρα άπό τά όρια στά όποια μπορούν αυτά νά λειτουργήσουν, όδηγώντας τα σέ σταδιακή υποβάθμιση και καταστροφή. Αυτές οι μεταβολές στά φυσικά οικοσυστήματα έχουν άλυσιδωτές έπιπτώσεις στήν οικονομία και τήν κοινωνική συνοχή και εκφράζονται ως παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα. Ή κλιματική αλλαγή, ή άπώλεια τής βιοποικιλότητας, ή ρύπανση, ή ενεργειακή κρίση, ή ύδατική κρίση, ή άνοδος τής στάθμης των θαλασσών και ή όξίνιση των ώκεανών είναι μόνο μερικά άπό τά παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλή-

ματα πού βιώνουμε σήμερα. Ή έρημοποίηση έπηρεάζει τό ¼ τής έπιφάνειας του πλανήτη και άπειλεί πάνω άπό ένα δισεκατομμύριο άνθρωπους σέ ένατό χώρες, περιλαμβανομένων τής Κύπρου και τής Έλλάδας. Ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι στον πλανήτη δέν έχουν πόσιμο νερό. Τεράστια προβλήματα υγείας αναφύονται ως άποτέλεσμα των παγκόσμιων αυτών περιβαλλοντικών προβλημάτων. Ποιά είναι ή σχέση τής όρθοδοξίας μέ τή συντελούμενη οικολογική καταστροφή;

Ή πνευματική ύπόσταση τής σύγχρονης οικολογικής κρίσης.

Άπό πολύ νωρίς άγιοι πατέρες και θεόπνευστοι θεολόγοι τής έκκλησίας έχουν έντοπίσει τήν πνευματική ύπόσταση τής σύγχρονης οικολογικής κρίσης. Ή κτίση δημιουργήθηκε άπό τον Δημιουργό Θεό ως ό λαμπρός βίοτοπος του ανθρώπινου είδους. Σύμφωνα μέ τον γέροντα Ίωσήφ Βατοπαιδινό, ό Θεός δέν δημιούργησε τον κόσμο κατ' ανάγκη, αλλά κατ' έλευθέρα βούληση και άγάπη. «Έποίησεν ως άγαθός τό χρησίμον, ως σοφός τό κάλλιστον, ως δυνατός τό μέγιστον» κατά τον Μ. Βασίλειο. Και άφού ό Θεός «είδεν ότι καλός λίαν έστι» (Γεν. 1, 25) έθεσε τον άνθρωπο βασιλέα όλοκλήρου τής κτίσεως. Ένα βασιλέα πού κατέχει εκείνο τό διακριτικό χαρακτηριστικό έναντι τής υπόλοιπης δημιουργίας, πού τον καθιστά ικανό νά έξυψωθεί μέχρι τον ούρανό, αλλά και νά έξυψώσει μαζί του τό σύνολο τής θείκης δημιουργίας. Ή φύση, κατά τον Άγιο Έφραίμ τον Σύρο, είναι τό δεύτερο βιβλίο πού μάς έδωσε ό Θεός, για νά όδηγηθούμε στή θεογνωσία. Διαβάζοντας δέ τό Βιβλίο τής Φύσης πρέπει νά αναγνωρίζουμε διά του κτιστού, τό Άκτιστο «φώς τό άληθινόν». Ωστόσο σήμερα, λόγω τής έγωιστικής και ληστρικής εκμεταλλεύσεως τής φύσης άπό τον

«σοφό» άνθρωπο, τόν άνθρωπο της πληροφορίας αντί της γνώσης, τόν άνθρωπο του άτομισμοῦ αντί της κοινωνίας, του καταναλωτισμοῦ αντί του ἀσκητισμοῦ, ἡ Γῆ ἀγλώσσωσ βοᾶ στενάζουσα. Ἡ φύση, σύμφωνα μέ τόν Ἅγιο Νικόλαο Βελμίροβιτς, εἶναι ἕνας καθρέφτης του ἀνθρώπου. «Κατά τόν χαρακτήρα του ἀνθρώπου καί ἡ φύση προσαρμόζει τό δικό της χαρακτήρα. Ἡ κακία του ἀνθρώπου μπορεῖ νά γεμίσει ὅλη τή φύση μέ κακία καί τό ἔλεος του ἀνθρώπου μπορεῖ νά μεταμορφώσει ὅλη τή φύση σέ ἔλεος».

Ὁ ρόλος τῆς ὀρθοδοξίας.

Πόσοι Ἅγιοι καί μακαριστοί γέροντες τῆς ὀρθοδοξίας μας δέν δείχνουν, μέ τήν ὀσιακή καί θεία ἐπίγεια ζωή τους, τήν ἀγαπητική σχέση τους μέ τή φύση καί τά ζῶα, τό παράδειγμα γιά τήν ὀρθόδοξη προσέγγιση του κτιστοῦ κόσμου καί τῆς ὅλης δημιουργίας; Ὁ γέροντας Παΐσιος ἔλεγε «Νά μήν κάθεσαι μέσα, νά φεύγεις ἔξω στή φύση. Οἱ ὁμορφιές τῆς φύσεως εἶναι οἱ μικρές ἀγάπες πού μᾶς ὀδηγοῦν στή μεγάλη Ἀγάπη, τόν Χριστό». Ὁ γέροντας Πορφύριος εἶπε: «Τό λουλουδάκι αὐτό μέ τό ἄρωμά του δοξάζει τόν Κύριο». Ὁ πατήρ Ἰουστίνος Πόποβιτς ἔλεγε ὅτι «τά παιδιά καί τά λουλούδια θά μᾶς σώσουν». Ὁ γέροντας Ἰάκωβος Τσαλίκης μαζί μέ τίς διάφορες διακονίες εἶχε στίς τσέπες του σπόρους ἀπό κουκουνάρια τῶν πεύκων καί τούς ἔσπερνε σέ ὅλη τήν περιοχή, ἐνῶ ἔκανε καί προσευχή νά διαφυλάσσεται τό δάσος. Ὁ γέροντας Ἀμφιλόχιος Μακρῆς ἔλεγε «Ὅποιος φυτεύει δέντρο, φυτεύει ἐλπίδα, εἰρήνη, ἀγάπη καί ἔχει τίς εὐλογίες του Θεοῦ». Καί πόσοι ἅγιοι γέροντες δέν βίωσαν μίαν πέραν ἀπό τούς φυσικούς νόμους σχέση μέ τή φύση, ὅπως ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ του Σάρωφ μέ τήν ἀρκούδα, ὁ γέροντας Παΐσιος μέ τά ἄγρια

πούλια ἀλλά καί τόσοι ἄλλοι ἅγιοι πατέρες.

Ἡ ἀειφορία τῆς Γῆς.

Εἶναι σαφές ὅτι ἡ ὀρθοδοξία διδάσκει ἕνα διαφορετικό τρόπο ζωῆς ἀπό αὐτό πού ἀκολουθεῖ ὁ σημερινός ἀνθρώπος καί πού ὀδηγεῖ στήν παρατηρούμενη καταστροφή του περιβάλλοντος. Διδάσκει ἕναν ὀρθόδοξο οικολογικό ἀσκητισμό, ὁ ὁποῖος εἶναι ἱκανός νά ὀδηγήσει στήν ἀειφορία τῆς Γῆς ἢ ἀκόμα καί στήν «εὐφορία τῶν καρπῶν τῆς Γῆς», ὅπως ψάλλεται στή Θεία Λειτουργία. Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος διερωτᾶται: «Πόσοι ἀπό ἐμᾶς ἐξετάζουμε τίς τροφές πού καταναλώνουμε, τά ἀγαθά τά ὁποῖα ἀγοράζουμε, τήν ἐνέργεια τήν ὁποῖα σπαταλοῦμε; Πόσο συχνά ἀφιερώνουμε χρόνο, γιά νά ἐξετάσουμε τίς καθημερινές ἐπιλογές μας εἴτε ὡς ἄτομα, εἴτε ὡς θεσμοί, εἴτε ὡς ἐνορίες, κοινότητες, κοινωνίες, ἔθνη;» (Μῆνυμα Οἰκ. Πατρ., 2010).

Τό ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ στά πλαίσια του ποιμαντικοῦ της ἔργου καί τῆς ὅλης προσφορᾶς της ἴδρυσε (τό 2004) καί λειτουργεῖ τό Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικῆς Ἑρευνας καί Ἐκπαίδευσης (ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε.), τό ὁποῖο εἶναι τό πρῶτο περιβαλλοντικό κέντρο πού ἰδρύθηκε ἀπό ὀρθόδοξη ἐκκλησία καί πού δραστηριοποιεῖται στούς τομεῖς τῆς περιβαλλοντικῆς ἐκπαίδευσης, περιβαλλοντικῆς ἔρευνας καί πληροφόρησης. Πάνω ἀπό 25000 μαθητές ἔχουν συμμετάσχει μέχρι σήμερα στά προγράμματα του ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε. Τό παράδειγμα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ ἀκολούθησαν καί ἄλλες τοπικές ἐκκλησίες του ἑξωτερικοῦ. Οἱ δράσεις αὐτές συμβάλλουν οὐσιαστικά στήν προστασία του περιβάλλοντος καί τῆς σωτηρίας του πλανήτη μας.

Οι Έθνικές Έπετειοι πηγή αὐτογνωσίας καὶ δύναμη γιὰ τὸ μέλλον

τοῦ κ. Κώστα Γεωργιάδη, Α' Λειτουργοῦ Ἐκπαίδευσης

Τὸ ἐρώτημα εἶναι ἐπαρκῶς ἐπίκαιρο καὶ ἄκρως προκλητικό, ὄχι μόνο γιὰ τὶς ἐκκοσμηκευμένες συνειδήσεις πολλῶν συμπατριωτῶν μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅσους ἰσχυρίζομαστε ὅτι στοιχοῦμε τὰ βήματά μας στὴν ὀρθόδοξη παράδοση.

Γιατί στὶς μέρες μας τὰ πλοκάμια τῆς παγκοσμιοποιημένης οἰκονομίας καὶ ἡ δική μας ἀπρονοησία ὀδήγησαν τὴν Ἑλλάδα, τελευταία καὶ τὴν Κύπρο, σὲ μία πρωτόγνωρη οἰκονομική κρίση. Ἔτσι ἡ προσοχή ὅλων εἶναι στραμμένη στοὺς νέους κινδύνους πού μᾶς ἀπειλοῦν. Οἱ κίνδυνοι αὐτοὶ εἶναι προφανεῖς, ἀφοῦ ἐκχωρήθηκε ἤδη μεγάλο μέρος τῆς ἐθνικῆς μας κυριαρχίας στοὺς ξένους δανειστές μας, ἀφοῦ ἀπειλούμαστε ἀπὸ τὶς ἀρπακτικές διαθέσεις τοῦ κατακτητῆ γείτονά μας σὲ βάρος καὶ τοῦ ὑποθαλάσσιου πλούτου, πού φαίνεται ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Δημιουργοῦ μᾶς χάρισε. Παράλληλα, οἰκονομικά πένητες καὶ περιφρονημένοι ἐπαίτες, ὀδεύουμε πρὸς διευθέτηση τοῦ κυπριακοῦ. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτούς, καὶ ὄχι μόνον, δέν ἀπέμειναν πολλὰ περιθώρια χρόνου καὶ ἐνδιαφέροντος γιὰ τὶς ἐθνικές ἐπετειούς. Ἡ σημασία τους ἀμφισβητεῖται κυρίως ἀπὸ τὴν ἐκσυγχρονιστική σχολή, ἡ ὁποία τὶς θεωρεῖ ἀναχρονιστικά κατάλοιπα ἑνὸς παρωχημένου ἐθνικισμοῦ. Ἰσχυρίζεται, μάλιστα, πὼς στὴν ἐποχὴ τῆς νέας τάξης καὶ τῶν πολυπολιτισμικῶν κοινωνιῶν ἡ ἐμμονὴ στὴν καλλιέργεια τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, μέσω τοῦ ἐορτασμοῦ τῶν ἐθνικῶν ἐπετειῶν, συνιστᾷ ἀνώφελη ἐσωστρέφεια, πού καλλιεργεῖ τὸν φανατισμὸ καὶ τὴ μισαλλοδοξία.

Δέν εἶναι, ἀσφαλῶς, μόνο ἡ ἐκσυγχρονιστικὴ διάσταση τοῦ πράγματος. Εἶναι καὶ ἡ θεολογίζουσα πυχὴ τοῦ ζητήματος. Γιατί, πράγματι ἡ Γραφή εἶναι ἀπόλυτα κατηγορηματικὴ, ὅταν δηλώνει πὼς: «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν». Δέν ἔχουμε στὸν κόσμον τοῦτο μόνιμη πατρίδα, ἀλλὰ ἐπιδιώκουμε τὴ μελλοντικὴ, τὴν

αἰώνια πατρίδα. Αὐτὴ, ὅμως, ἡ ὑψιστὴ ἀξιολογικὴ στόχευση κάθε Χριστιανοῦ, συνιστᾷ λόγο ἄρνησης τῶν καταβολῶν του, τῆς ἱστορικῆς διαδρομῆς τοῦ λαοῦ του καὶ ἀδιαφορία γιὰ τὴν τύχη τοῦ τόπου καὶ τοῦ γένους του; Ἀπὸ τὴν ἄλλη, μέ τό νά δίνουμε σημασία στὴν προσωπικὴ μας σχέση πρὸς τό ἔθνος καὶ τὴν πατρίδα μας, μήπως ἐκτρεπόμαστε ἀπὸ τό κλίμα τῆς ἀγαπητικῆς κοινωνίας πού πρέπει ὡς χριστιανοὶ νά ἔχουμε μέ ὅλους τοὺς συνανθρώπους μας; Ὅσοι ἰσχυρίζονται κάτι τέτοιο προσποιοῦνται πὼς δέν κατανοοῦν ὅτι ἄλλο αὐτογνωσία καὶ ἄλλο ἀγάπη, ὅτι, ἂν δέν κατανοήσω τὸν ἑαυτό μου καὶ τοὺς ὁμόγλωσσους ἀδελφούς μου, μέ τοὺς ὁποίους μέ συνδέει ἡ ἴδια ἱστορικὴ πορεία καὶ ὁ ἴδιος πολιτισμὸς, δέν μπορῶ νά κατανοήσω τοὺς ἄλλους, τοὺς πολὺ διαφορετικούς ἀδελφούς μου. Ὅσοι δέν ἀναγνωρίζουν τὴν ἀνάγκη κάθε ἀνθρώπου καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Ὀρθόδοξου Χριστιανοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνα νά συνδέεται μέ τὶς ρίζες του τιμώντας τὶς ἐθνικές ἐπετειούς, τό κάνουν, γιατί συγχέουν τὴν ἔννοια τοῦ γένους – ἔθνους μέ αὐτὴ τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ. Γιὰ μᾶς τοὺς Ὀρθόδοξους, ὅμως, ὁ ἐθνοφυλετισμὸς, γνωστός στὶς μέρες μας ὡς ρατσισμὸς, ὄχι μόνο δέν εἶναι ἀποδεκτός, ἀλλὰ καταδικάστηκε ὡς αἵρεση ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Δέν ὑπάρχουν γιὰ μᾶς ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι λαοὶ μέ βάση τὴν καταγωγὴ τους. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε ἴσοι, παιδιά τοῦ ἴδιου Τριαδικοῦ Θεοῦ. Οὐτε ἀνιχνεύουμε τὴν ἐθνικὴ μας ταυτότητα μέ τό DNA, ἀλλὰ μέ τὴν πίστη στὶς κοινὲς ἀξίες καὶ τὴ μετοχὴ στὸν ἴδιο πολιτισμὸ. Τέσσερις αἰῶνες πρὸ Χριστοῦ ὁ Ἰσοκράτης ἀναγνώριζε ὡς Ἑλληνες ὅλους ἐκείνους πού μετεῖχαν στὴν ἑλληνικὴ παιδεία, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ φυλετικὴ τους καταγωγὴ: «Ἑλληνες εἰσιν οἱ τῆς ἡμετέρας παιδείας μετέχοντες» διεκήρυττε. Πολὺ περισσότερο ὁ Χριστιανικὸς Ἑλληνισμὸς, ἀποκαθαρμένος στὴν κολυμβήθρα τῆς Ἐκκλησί-

ας και φωτισμένος από τον άγιοπνευματικό λόγο των Πατέρων, όφείλει εν ταπεινώσει να αισθάνεται τον έαυτό του ως τμήμα του Νέου Ίσραήλ, της Μίας, Άγίας, Καθολικής και Άποστολικής Έκκλησίας και τους λοιπούς όρθόδοξους αδελφούς του ως συμπολίτες του στη Βασιλεία του Θεού. Τους δέ έτεροόδοξους και άλλόθρησκους ως αδελφούς «ύπέρ ών Χριστός απέθανεν» και για τους όποιους έμεις τά μέλη της Έκκλησίας, ως μέλη του σώματος του Χριστού, έχουμε συλλογική και προσωπική ευθύνη για την έπισυναγωγή τους στη μία ποιμνη κάτω από τή σκέπη του αρχιποιέμενος Θεανθρώπου.

Έτσι, άς στρέψουμε και φέτος τό βλέμμα προς τό πνευματικό ύψος πού ένσαρκώνει τό έπος του 1940, για να ανακτήσουμε τή χαμένη αυτοπεποίθησή μας.

Αυτή τήν αυτοπεποίθηση θά τήν ένισχύσει και ή πίστη ότι τήν Ίστορία μπορεί να τήν γράφουν οι άνθρωποι στα πεδία των μαχών, των ειρηνικών ανταγωνισμών και στους δαιδαλώδεις διαδρόμους της σκοτεινής διπλωματίας, αλλά τον τελικό λόγο έχει παντού και πάντοτε ο Κύριος των Δυνάμεων. Θά πρέπει

άκόμα να θυμηθούμε πώς στην ιστορική μας πορεία υπήρξαν κι άλλες περιόδοι παρακμής και έθνικης ταπεινώσης, όπως αυτή πού βιώνουμε στις μέρες μας. Όμως τό γένος και μετά από αυτές έζησε στιγμές ανάτασης και άνυπέρβλητου μεγαλείου. Άς θυμηθούμε πώς τό θαύμα του 1940 τό έπίτέλεσαν οι Έλληνες δεκαοκτώ μόλις χρόνια μετά τή μεγαλύτερη συμφορά πού γνώρισε ο Έλληνισμός, τή Μικρασιατική Καταστροφή του 1922.

Έπομένως, άφου επικαλεστούμε τή βοήθεια του Θεού και μετανοημένοι για τις άμαρτίες και τά λάθη μας, άς προτάξουμε και σήμερα τό ΟΧΙ μας σε κάθε μορφής άπειλή πού άντιμετωπίζουμε. Πρωτίστως να πούμε ένα ήχηρό και έπίμονο ΟΧΙ σε ό,τι άπειλεί να άλλοιώσει τή γνήσια έλληνορθόδοξη ταυτότητα του λαού μας, Στις μέρες μας όφείλουμε

να αναπτύξουμε τέτοια άντισώματα, πού θά μάς έπιτρέψουν να διαφυλάξουμε τήν έθνική μας ιδιοπροσωπία, τήν όρθόδοξη πίστη μας, τήν έλληνική μας γλώσσα, τήν ψυχή μας. Ίσως στις μέρες μας οι άγώνες των λαών για έλευθερία και άξιοπρέπεια να μή διεξάγονται τόσο στα πεδία των μαχών όσο στο επίπεδο του πολιτισμού.

Σήμερα, λοιπόν, έχθρός μας δέν είναι μόνο ο Άττίλας, πού κατέχει σχεδόν τή μισή μας πατρίδα και άνερευθρίαστα έπιβουλεύεται τμήματα της έλλαδικής έπικράτειας. Σήμερα, άπειλούμαστε περισσότερο από τον κίνδυνο να ξεθωριάσουμε τήν ψυχή μας, να νοθεύσουμε τήν πίστη μας, να έκβαρβαρώσουμε τή γλώσσα μας. Ίδιαίτερα έμεις έδώ στην Κύπρο, άς προσέξουμε να μή μετατραπούμε σ'

ένα ψευδοκυπριακό λεβαντίνικο ύβρίδιο χωρίς έθνική συνείδηση, και καταντήσουμε άνάδελφοι ναυαγοί στην Άνατολική Μεσόγειο, έρμαιο στις όρέξεις άντίχριστων γειτόνων και στους σχεδιασμούς των σκοτεινών κέντρων, πού μηχανεύονται τον έξανδραποδισμό της ανθρωπότητας εν όνόματι ενός πονηρού έκσυγχρονισμού.

Τό πρώτο αυτό χρέος, ο συστηματικός άγώνας για τή διαφύλαξη του ρωμαίικου έαυτού μας, είναι και ή βασικότερη προϋπόθεση για να μπορέσουμε να σταθούμε σωστά άπέναντι στο δεύτερό μας χρέος, πού είναι ο άγώνας για τά έθνικά μας θέματα και κυρίως για τήν άπελευθέρωση της πατρίδας μας. Ναί, να είμαστε σίγουροι ότι θά έλθει ή άπελευθέρωση, αν σφυρηλατήσουμε τήν ιστορική μας συνείδηση, αν αναβαπτιστούμε στο πνεύμα του 1940 και, κυρίως, αν μέ τή μετάνοιά μας γίνουμε άξιοι της θείας άρωγής. Γι' αυτό δέν πρέπει φέτος να λησμονήσουμε τό Έπος του 1940, γιατί αν ανακτήσουμε τις άξίες του, θά άντιμετωπίσουμε και τήν κρίση και θά πετύχουμε μία λύση για τήν Κύπρο μας, πού θά εξασφαλίζει τήν επιβίωση και τήν άξιοπρέπιά μας.

Ίστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σωφρόνιου Μιχαλίδη

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΑΜΑΘΟΥΝΤΑ

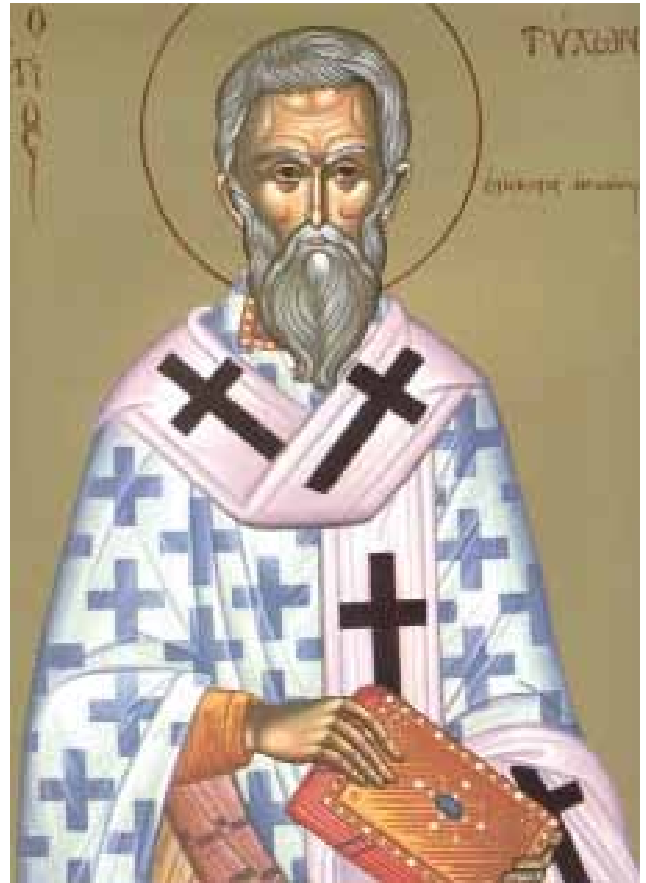
Ἡ ἀνεύρεση τριῶν πρωτοχριστιανικῶν βασιλικῶν (5ου - 6ου αἰ.) στήν πόλη ἀποδεικνύει ὅτι τόν 5ο αἰώνα ὁ Χριστιανισμός εἶχε ἤδη ἐπικρατήσει σ' αὐτήν. Μετά τόν Ἀριστοκλειανό (;) ὅμως καί μέχρι τόν 4ο αἰώνα, κανενός ἄλλου Ἐπισκόπου τῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος τό ὄνομα δέν διεσώθη.

Στά μέσα τοῦ 4ου αἰώνα ἀναφέρεται ὁ δεύτερος [ἂν δεχθοῦμε τήν πιθανότητα ὁ Ἀριστοκλειανός νά ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς πόλης] γνωστός Ἐπίσκοπος τῆς πόλης, ὁ Μνημόνιος, ὁ ὁποῖος καί συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν Κυπρίων ἁγίων καί ὁ ὁποῖος συνεχορτάζεται μέ τόν ἅγιο Τύχωνα στίς 16 Ἰουνίου. Εἶναι γνωστός ἀπό τόν βίο τοῦ ἁγίου Τύχωνος, τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξε προκάτοχος στόν θρόνο Ἀμαθοῦντος, καί τόν ὁποῖο χειροτόνησε Διάκονο.

Τόν Μνημόνιο διεδέχθη ὁ ἅγιος Τύχων, ὁ ὁποῖος χειροτονήθηκε Διάκονος ἀπό αὐτόν, καί ἀργότερα Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος ἀπό τόν Σαλαμίνοσ Ἐπιφάνιο.

Ὁ ἅγιος Τύχων ἦταν υἱός εὐσεβῶν γονέων καί εἶχε βαθειά γνώση τῶν Ἁγίων Γραφῶν. ἀπό πολύ μικρᾶς ἡλικίας ἐργαζόταν μέ τόν πατέρα του πού ἦταν ἀρτοποιός, ὁ ὁποῖος καί τοῦ ἐμπιστευόταν τήν πώληση ἄρτων, τό ἀντίτιμο τῶν ὁποίων ὅμως ὁ Τύχων διμοίραζε στούς πτωχοῦς. Μετά τόν θάνατο τοῦ πατέρα του πώλησε ὅλα τά ὑπάρχοντα του, τά διαμοίρασε στούς πτωχοῦς, «καί τῷ λόγῳ τοῦ Χριστοῦ ἑαυτόν καθυποβάλλει, τῶν τοῦ κόσμου φροντίδων ἑαυτόν ἐλευθερώσας».

Λόγῳ τῆς βιοτῆς του αὐτῆς ὁ Ἀμαθοῦντος Μνημόνιος τόν χειροτόνησε Διάκονο καί τοῦ ἔδωσε ὑπεύθυνη θέση μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἀπό τή θέση του αὐτή ὁ ζηλωτής νέος

ἔλεγε μέ δριμύτητα τούς εἰδωλολάτρες καί τούς Ἰουδαίους, καί πολλούς μετέστρεψε στόν Χριστιανισμό. Ὅταν ὁ Μνημόνιος πέθανε, ὁ Τύχων τόν διαδέχθηκε στόν Ἐπισκοπικό θρόνο. Ὡς Ἐπίσκοπος ἀνέπτυξε ἔντονη δραστηριότητα μεταστρέφοντας πολλούς εἰδωλολάτρες στήν ἀληθινή πίστη, καί, «καθελών καί ἀνατρέψας πολλούς ναοῦς τῶν εἰδώλων, θεῖους ναοῦς ἀνήγειρε καί κατηγίασε». Εἶχε δέ καί τό χάρισμα τῆς θαυματουργίας: «θαυματουργίας πολλὰς ἔτι τε τῷ βίῳ καί μετά τήν τελευτήν ἐργασάμενος».

Ὁ Θεός προγνώρισε στόν Τύχωνα τό θάνατό του. Ὅταν πέθανε, «οἱ πανταχόθεν τῆς Κυπρίων νήσου ἀρχιερεῖς τε καί ἱερεῖς καί λαός ἅμα συναθροισθέντες καί τῆς ἐπιταφίου αὐτοῦ εὐλογίας πλησθέντες, κατέθεντο ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τῆς ἐκκλησίας».

Στήν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Ἀμαθοῦντος, μόλις ἔξω ἀπό τά τείχη τῆς παλαιᾶς πόλης, στά βο-

ρειοανατολικά, βρίσκονται τὰ ἐρείπια ἀρχαίου χριστιανικοῦ ναοῦ, γνωστοῦ ὡς ναοῦ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος. Ἀπό σχέδια περιηγητῶν τοῦ 1780 καί 1806, βλέπομεν ὅτι ἦταν ἤδη ἀπὸ τότε ἐρειπωμένοι. Στὴν ἐκκλησία αὐτὴ διακρίνονται τρεῖς ἀρχιτεκτονικὲς φάσεις: κατὰ τὴν πρώτη, παλαιοχριστιανικὴ φάση, ὑπῆρχε μικρὴ κοιμητηριακὴ βασιλικὴ τοῦ τέλους τοῦ 4ου αἰώνα· πάνω σ' αὐτὴν, κτίστηκε κατὰ τὴν δεύτερη παλαιοχριστιανικὴ φάση, ἄλλη, μεγαλύτερη βασιλικὴ, κατὰ τὸ β' ἡμισυ τοῦ 5ου αἰώνα (450-500 μ.Χ)· στὰ ἐρείπια αὐτῆς κτίστηκε ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν ἐκκλησία κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Φραγκοκρατίας (τέλη 14ου - ἀρχὲς 15ου αἰώνα). Ἡ ἀρχικὴ μικρὴ βασιλικὴ θεωρεῖται ὡς ὁ ἀρχαιότερος μέχρι σήμερα χριστιανικὸς λατρευτικὸς χώρος πού σώθηκε στὴν Κύπρο, καί εἶναι σύγχρονος τοῦ Ἐπισκόπου τῆς πόλης ἁγίου Τύχωνος.

Στὴ βόρεια πλευρὰ τοῦ ναοῦ ὑπάρχει πρόσκισμα μὲ τρεῖς ἀψίδες. Κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο τῶν ἀψιδωτῶν διαμερισμάτων ὑπάρχουν κτιστοὶ τάφοι. Πιστεύεται ὅτι - σύμφωνα μὲ τὶς ὑπάρχουσες πληροφορίες - ἐκεῖ εἶχαν ταφῆ ὁ ἅγιος Τύχων καί, ἀργότερα, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων. Ἡ ἀπουσία λειψάνων ὀφείλεται, πιθανώτατα, σὲ ἀνακομιδὴ πού θὰ πρέπει νὰ ἔγινε κάποτε, σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια τῆς ἐποχῆς.

Ἐνδεικτικὸ τῆς φήμης τοῦ Ἁγίου καί τοῦ σεβασμοῦ πού ἔτρεφαν στὴ μνήμη του οἱ κάτοικοι τῆς γύρω περιοχῆς, εἶναι καί τὸ ὅτι τὸ χωριὸ πού δημιουργήθηκε πολὺ κοντὰ στὴν Ἀμαθούντα μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς τὸ 1191 μ.Χ. (καί πού κτίστηκε μὲ πέτρες ἀπὸ τὰ ἐρείπιά της), ὀνομάζεται Ἅγιος Τύχωνας, διακρινόμενος ἔτσι τὸ πέρασμα τοῦ Ἁγίου ἀπὸ τὴν ἐκεῖ Ἐπισκοπὴ.

Ὁ Ἀμαθούντος Τύχων θὰ πρέπει νὰ πέθανε μάλλον πρὶν ἀπὸ τὸ 400 μ.Χ.

Ὁ τέταρτος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος εἶναι ὁ Ἡλιοδῶρος, στὰ μέσα τοῦ 5ου αἰώνα μ.Χ. Ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματός του γίνεται στὰ Πρακτικά τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ 451 μ.Χ., ὅπου ἀντιπροσωπεύθηκε ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Σωτήρα τῆς γειτονικῆς Θεοδοσιανῆς (δηλαδή τῆς Νεαπόλεως), ἐξ αἰτίας ἴσως ἀδυναμίας του νὰ ταξιδέψει.

Ὁ διάδοχος τοῦ Ἡλιοδῶρου, Θεοδόσιος, χειροτονήθηκε Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ συνηγμένους Κυπρίους Ἐπισκόπους, πιθανώτατα λόγω θανάτου τοῦ Ἡλιοδῶρου. Ὡς νέος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος ὁ Θεοδόσιος μετεῖχε τῶν τελευταίων ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, καί ὑπέγραψε τὴν πράξη τῆς παραδοχῆς τοῦ μετανοήσαντος αἰρετικοῦ Εὐτυχοῦς.

Ὁ ἕκτος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος εἶναι ὁ Διονύσιος, ὁ ὁποῖος μετεῖχε στὴ Σύνοδο τῆς Ἱερουσαλήμ, τοῦ 536 μ.Χ.

Ὁ ἕβδομος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος ἔχει τὸ ὄνομα Ἰωάννης, καί ἀρχιεράτευσε κατὰ ἡμετέρα τὰ μέσα τοῦ 7ου αἰώνα. Ὁ Ἐπίσκοπος αὐτὸς ἀγνοεῖται ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς ἱστορικοὺς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Τὸ ὄνομά του καί ἡ ιδιότητά του ἐμφαίνονται στὸ ἔργο Διηγήματα στηρικτικά τοῦ ἐξ Ἀμαθούντος μοναχοῦ τοῦ 7ου αἰώνα Ἀναστασίου, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει τὸ ἐξῆς περιστατικόν: Βρισκόμενος στὴν Ἀμαθούντα μετὰ τὴν πρώτη καί δεύτερη κατάληψη τῆς Κύπρου ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς (648 καί 650 μ.Χ.), γνώρισε ἕνα νεαρό Ἑβραῖο σκλάβο ὁ ὁποῖος εἶχε δραπετεύσει ἀπὸ τοὺς Ἀραβες κυρίους του καί προσηλυτίστηκε στὴν Ὁρθόδοξη πίστη· καθ' ὅλη δὲ τὴ διάρκεια τῆς ἐβδομάδας τοῦ Πάσχα, μετὰ τὴ βάπτισή του, ἔβλεπε τοὺς ἀγγέλους νὰ συλλειτουργοῦν μὲ τὸν Ἐπίσκοπο Ἀμαθούντος Ἰωάννην.

Ὁ ὄγδοος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος καί ὑπέγραψε τὶς ἀποφάσεις τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ 787 μ.Χ., σχετικὰ μὲ τὶς ἅγιες εἰκόνες.

Ὁ ἐπόμενος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος εἶναι ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἔζησε τὸν 12ο αἰώνα, ἐπὶ αὐτοκράτορα Μανουήλ Κομνηνοῦ (1143-1180).

Ὁ τελευταῖος Ἐπίσκοπος τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι ὁ Θεόδουλος, κατὰ τὸ δεύτερο ἡμισυ τοῦ 12ου αἰώνα, λίγο πρὶν τὴν ἑναρξὴ τῆς Φραγκοκρατίας.

Τὸ 1191 μ.Χ. ἀρχίζει ἡ Φραγκοκρατία, στὴν ἀρχὴ τῆς ὁποίας ἡ Ἀμαθούς καταστράφηκε ὀλοσχερῶς καί ἐγκαταλείφθηκε.

Ἐπερώτησον τόν πατέρα σου

Ἑρώτηση: Πολύς κόσμος καταφεύγει σέ αὐτούς πού «λένε» τήν τύχη τοῦ κόσμου, λένε τή μοίρα τους καί ἀμείβονται ἀδρά ἀπό ὅτι ξέρουμε καί παριστάνουν ὅτι γνωρίζουν τί θά συμβεῖ στόν καθένα. Καί σέ θέματα υγείας καί σέ συναισθηματικά καί σέ ὅλα τά θέματα, πού ἀφοροῦν τόν καθένα ἀπό ἐμάς. Τελικά αὐτοί οἱ ἄνθρωποι στούς ὁποίους καταφεύγει ὁ κόσμος νά βρεῖ ἀπαντήσεις, γνωρίζουν ὄντως τό μέλλον μας ἢ μάς κοροϊδεύουν;

Ἀπάντηση: Ἐκάθαρα λοιπόν θά ἀπαντήσουμε ὅτι ὅλοι αὐτοί πού παριστάνουν τούς προφήτες καί τούς προλέγοντες τά μέλλοντα, εἶναι ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι δέν ξέρουν τίποτα ἀπό ὅλα αὐτά τά πράγματα, ἀλλά εἴτε ἀπατοῦν τόν κόσμο, γιά νά τούς πάρουν τά χρήματά τους, εἴτε μέ τήν ἐνέργεια τοῦ διαβόλου καί τοῦ σατανά λένε διάφορα πράγματα στούς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δυστυχῶς καταφεύγουν κοντά τους. Ἀλλά πρέπει νά ξέρουμε ὅτι ὁ διάβολος δέν γνωρίζει τό μέλλον. Τό μέλλον τό γνωρίζει μόνο ὁ Θεός καί κανένας ἄλλος. Ὁ διάβολος ξέρει

τό παρελθόν καί τό παρόν. Διότι εἶναι πνεῦμα καί βλέπει τά παρόντα καί τά παρελθόντα. Τό μέλλον δέν τό γνωρίζει. Ἄρα λοιπόν, δέν μπορεῖ νά μάς πεῖ ὁ διάβολος τί θά γίνε, γιατί αὐτό ἀνήκει στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Καί εἶναι μεγάλη ἁμαρτία νά καταφεύγει ὁ ἄνθρωπος στά μέντιουμ καί σ' αὐτούς πού τάχα λένε τό μέλλον εἴτε μέσα ἀπό τούς καφέδες εἴτε μέσα ἀπό τά χαρτιά, εἴτε μέ ὅποιοδήποτε τρόπο. Εἶναι ἁμαρτία μεγάλη, εἶναι ἄρνηση τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἄρνηση τῆς Θεῆς Πρόνοιας καί ἁμαρτάνει πάρα πολύ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος καταφεύγει στούς μάγους αὐτούς, γιά νά μάθει τήν τύχη του. Καί εἶναι ἀνοησία μεγάλη. Σκεφτεῖτε δηλαδή, σήμερα πού ὑποτίθεται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι γραμματισμένοι καί μορφωμένοι, νά πιστεύουν ὅτι αὐτό τό κατακάθι τοῦ καφέ θά τούς πεῖ τό μέλλον τους καί ὅτι τά ἄστρα, πού ξέρουμε πλέον τί εἶναι, θά μάς καθορίσουν τήν τύχη μας. Καί διαβάζουν ὠροσκόπια καί χίλια δύο πράγματα ἀνόητα καί δέν καταλαβαίνουν καί δέν βλέπουν ὅτι ἅμα πάρουν δύο ὠροσκόπια τῆς ἴδιας μέρας, ἄλλα λέει τό ἓνα καί ἄλλα τό ἄλλο. Καί ἂν ἤξεραν ὅλοι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι τό μέλλον, γιατί δέν λέν καί τό δικό τους μέλλον, νά κερδίσουν τά λα-

χειά τους και νά βρουν πλούτη και δόξες και όλα αυτά πού χρειάζονται. Και παραμένουν και άπατούν τούς ανθρώπους και παίρνουν λεφτά από τούς διάφορους (ας μέ συγχωρέσουν πού θά τούς πώ έτσι) άφελείς, οί όποιοι μέσα στον πόνο τους καταφεύγουν σε πράγματα τά όποια μάς χωρίζουν από τον Θεό. Ξεκάθαρα λοιπόν και ολοκάθαρα λέμε ότι αυτό είναι άμαρτία, είναι περιφρόνηση της Θείας Πρόνοιας και της άγάπης του Χριστού μας, είναι δαιμονικά έργα και δέν πρέπει καθόλου νά καταφεύγουμε σε αυτά. Και όποιος έχει καταφύγει σε αυτά πρέπει νά έξομολογηθεί την άμαρτία του, γιατί άν δέν έξομολογηθεί δέν μπορεί νά μετέχει των θείων μυστηρίων, άφού περιφρόνησε την Πρόνοια του Θεού και κατέφυγε σε μάγους και σε μέντιουμ και σε διάφορα άλλα πράγματα βλαβερά και δαιμονικά.

Έρώτηση: Πολλοί χριστιανοί πιστεύουν στή μοίρα και λένε ότι τά πάντα είναι γραμμένα. Ποιόν θά παντρευτούν, τί δουλειά θά κάνουν; Είναι όλα γραμμένα! Έγώ νομίζω ότι αυτό είναι έντελώς άντιχριστιανικό. Έσείς, τί έχετε νά πείτε;

Άπάντηση: Όπως είπατε και σεις είναι άντιχριστιανικό, γιατί άν υπάρχει μοίρα και όλα είναι γραμμένα τότε φταίει αυτός πού τά έγραψε και φταίει για ό,τι έχουμε στή ζωή μας. Τότε ό άνθρωπος δέν έχει ευθύνη, αλλά έχει μόνο ό Θεός πού έγραψε τή μοίρα του καθενός. Τό ευαγγέλιο δέν όμιλεί για τή μοίρα, αλλά μιλά για την πρόνοια και την άγάπη του Θεού και πάνω από όλα για την έλευθερία του ανθρώπου. Ό άνθρωπος είναι έλεύθερος νά διαμορφώσει τή ζωή του όπως θέλει. Γι' αυτό και είναι υπεύθυνος των πράξεών του. Έάν υπάρχει μοίρα, τότε δέν έχει ευθύνη για τό τί κάμνει, γιατί θά λέει: «τί φταίω έγώ;». Η μοίρα μου τό έχει γραμμένο νά σκοτώνω ανθρώπους, νά κλέβω, νά κάμνω πράγματα άσχημα. Δέν τό έκαμα έγώ. Άρα, φταίει αυτός πού έγραψε τή μοίρα, ό Θεός. Άρα, ό Θεός είναι ό αίτιος των κακών και όχι ό άνθρωπος. Δέν είναι όμως έτσι.

Απομαγνητοφώνηση από την όμώνυμη έκπομπή του Μητροπολίτη μας στό Ραδιοσταθμό της Μητροπόλεώς μας.

Κατασκηνωτικά Τριήμερα Κοινότητας Νέων

του Αρχιμανδρίτου Φιλοθέου Μαχαιριώτη

Ἡ Κοινότητα Νέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας πραγματοποίησε φέτος, μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τίς εὐχές καί εὐλογίες τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας κ. Ἀθανασίου, τρία Κατασκηνωτικά Τριήμερα. Τό πρῶτο γιά νέους ἐπιστήμονες καί ἐργαζομένους, τό δεύτερο γιά νέα ζευγάρια καί τό τρίτο γιά φοιτητές. Ἡ προσέλευση ἦταν ἀθρόα. Ἡ ποιοτική καί ἀθόρυβη δουλειά τῶν παιδιῶν πού ἀποτελοῦν τήν ἐπιτροπή τῆς Κοινότητας Νέων τῆς Μητροπόλεώς μας καί ἡ ἀκούραστη, ἄοκνη καί διαρκῆ προσπάθειά τους νά διακονήσουν τήν Ἐκκλησία μας στό νευραλγικό καί τόσο σημαντικό ἔργο τῆς διακονίας τῶν νέων, ἀποδίδει πνευματικούς καρπούς. Πολλοί νέοι καί νέες μέ πνευμα-

τικές ἀναζητήσεις καί ἐνδιαφέροντα, ἄλλοι μέ ἐρευνητικό πνεῦμα καί προβληματισμούς σέ θέματα πού ἄπτονται τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς, ἄλλοι ἀναζητώντας ἀπαντήσεις καί ἐξηγήσεις σέ ὑπαρξιακά τους προβλήματα καί ἄλλοι βρίσκοντας τήν εὐκαιρία γιά ξεκούραση, συμπληρώνουν τό πᾶζλ τῶν νέων, πού συμμετέχουν στά Κατασκηνωτικά Τριήμερα. Θέμα τῶν δυό τριημέρων γιά τούς φοιτητές ἦταν: «Ἡ λογική τοῦ κόσμου ἢ τό παράλογο τοῦ Θεοῦ». Ἕνα θέμα ἄκρως ἐπίκαιρο, πού καλύπτει πτυχές τῆς σύγχρονης πολύβουης πραγματικότητας καί τῆς διάκρισης τῶν δυό κόσμων. Οἱ εὔστοχες πνευματικές ὁμιλίες τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας κ. Ἀθανασίου βοήθησαν τά μέγιστα στήν ἀνάλυση καί πλήρη κατανόηση τοῦ θέματος. Τό τριήμερο πού πραγματοποιήθηκε γιά νεαρά ζευγάρια γιά πρώτη φορά φέτος εἶχε καί αὐτό μεγάλη ἐπιτυχία. Τό θέμα τοῦ τρι-

ημέρου ἦταν: «Ἡ ἀγάπη ἀντίδοτο στόν ἐγωισμό», πού καί αὐτό ἀνέπτυξε διεξοδικά καί λεπτομερέστατα μέ τίς ἐμπνευσμένες ὁμιλίες του ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος. Ὅλοι οἱ νέοι καί νέες εἶχαν τήν εὐκαιρία νά συμμετάσχουν σέ ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας καί νά κοινωνήσουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, νά κατασκευάσουν διάφορα πράγματα στίς ὁμάδες δημιουργικῆς ἀπασχόλησης πού λειτούργησαν, νά ἐπισκεφθοῦν γραφικά χωριά τῆς ὄρεινῆς περιοχῆς

Λεμεσοῦ καί νά γνωρίσουν τήν ἐκκλησιαστική καί πολιτιστική μας παράδοση. Νά πάρουν τήν εὐλογία ἀπό τήν προσκύνηση ἱερῶν λειψάνων κατά τήν ἐπίσκεψή τους στήν Ἱερά Μονή τοῦ Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ, νά ξεκουραστοῦν καί νά ψυχαγωγηθοῦν κατά

τή διάρκεια τῶν ὁμαδικῶν παιχνιδιῶν.

Ὅλοι ὅσοι συμμετεῖχαν εἶχαν τήν εὐκαιρία νά συναναστραφοῦν καί νά συνομιλήσουν μέ τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη μας κ. Ἀθανάσιο καί τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαο, πού ἦταν καθ' ὅλη τή διάρκεια τῶν τριημέρων στήν Κατασκηνώση καί νά ὠφεληθοῦν πνευματικά.

Ἀπό τίς ἐντυπώσεις πού οἱ συμμετέχοντες κατέγραψαν, φαίνεται πῶς ἔμειναν κατενθουσιασμένοι καί εὐχαριστημένοι, γιατί τά Κατασκηνωτικά αὐτά Τριήμερα πέραν ἀπό τήν ξεκούραση καί ψυχαγωγία πού προσφέρουν ἀναπαύουν καί πνευματικά.

Ἐλπίζουμε καί εὐελπιστοῦμε ἡ ἐπιτροπή τῆς Κοινότητας Νέων τῆς Μητροπόλεώς μας νά συνεχίσει τό θεάρεστό της ἔργο, πού ἐπιτελεῖ μέ σύνεση καί ὑπευθυνότητα πρὸς ὄφελος ὅλων μας.

«Ὁ γλυκασμός τῶν ἀγγέλων» Κατασκηνώσεις 2011

Νά κλείσω γιά πάντα στής ψυχῆς μου τά βάθη τόν τρόπο ζωῆς, τά βιώματα, τίς ἐμπειρίες καί νά κρατήσω ἀνεξίτηλες τίς εἰκόνες καί τίς στιγμές πού προσφέρει ἡ κατασκήνωση καί νά γινόντουσαν σηματοδότες στόν δρόμο τῆς ζωῆς μου.

Κάθε ὥρα στήν κατασκήνωση εἶναι ξεχωριστή καί μοναδική.

Ἡ πύλη τῆς μέρας ἀνοίγει μέ τήν πρωινή μας προσευχή στόν ἀπέριπτο ναό τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, πού δεσπόζει στόν χώρο τῆς κατασκήνωσης. Ἔτσι μάθαμε, τό πρώτο χαμόγελο τῆς μέρας νά τό ρίχνουμε στόν οὐρανό, γιά νά παίρνουμε φῶς ἀπό τό φῶς Του καί νά φωτίζουμε τόν δρόμο τῆς ζωῆς μας. Καί σμίγουν οἱ φωνές μας μ' αὐτές τῆς φύσης στό «Δόξα σοί τῷ δείξαντι τό φῶς».

Κι ἀφοῦ ἡ ψυχὴ ξεσταθεῖ καί γίνεῖ δεκτική, ἔρχεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μέ τό καθημερινό ἀγιογραφικό ἀνάγνωσμα νά τήν καλλιεργήσει καί

νά τήν πλάσει, νά τή γεμίσει καί νά τή χορτάσει. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πάντα εἶναι γλυκός, ἀλλά, ὅταν προέρχεται ἀπό τό στόμα τοῦ Μητροπολίτη μας ἢ τοῦ Ἐπισκόπου μας γίνεται γλυκύτερος, γιατί εἶναι ζυμωμένος μέ τήν ἀγάπη καί τήν προσευχή τους γιά μᾶς.

Οἱ ὥρες τῆς τραπεζαρίας εἴτε γιά πρόγευμα, εἴτε γιά γεῦμα, εἴτε γιά δείπνο σφυρηλατοῦν τοὺς δεσμούς μας καί δένουν τή συντροφιά μας. Δέν εἶναι μόνο τό γεγονός ὅτι τρώμε μαζί (σύν + τροφή = συντροφιά), ἀλλά κάθε πέρασμα ἀπό τήν τραπεζαρία συνοδεύεται ἐκτός ἀπό τό φαγητό καί μέ τραγούδι, μέ χορό, μέ τά πειράγματα μεταξύ τῶν ομάδων καί μέ τόν οικοδομητικό λόγο. Κι ἀκόμα, δέν εἶναι σπάνιες οἱ ἐκπλήξεις, πού ὀργανώνουν οἱ ομάδες πού διακονοῦν στήν τραπεζαρία. Χαρακτηριστικοί τῆς ἐνότητας καί τῆς οικογενειακῆς ζε-

τῆς κ. **Μαργαρίτας Κωστή, Φιλολόγου Β.Δ.**

στασιάς καί σχέσης πού ἐπικρατεῖ ἀνάμεσά μας εἶναι οἱ στίχοι: «Κατασκήνωση φωλιά γιά τοῦ Θεοῦ τή φαμελιά. Θεέ μου, νάμαστε μαζί στόν οὐρανό ὅπως καί στή γῆ».

Τό καθημερινό πρόγραμμα διανθίζεται ἀπό παιχνίδια, στά ὁποῖα ἀπαραίτητη εἶναι ἡ συνεργασία τῶν μελῶν τῆς ὁμάδας καί τῶν ομάδων μεταξύ τους. Ἡ κάθε ὁμάδα παρουσιάζει τή δική της δυναμική καί ζωντάνια, ἀλλά παράλληλα μαθαίνει νά ἀποδέχεται τόσο τή νίκη ὅσο καί τήν ἥττα. Εἶναι ἴσως ὁ καλύτερος τρόπος κοινωνικοποίησης καί προετοιμασίας τῶν παιδιῶν γιά τό μεγάλο παιχνίδι τῆς ζωῆς.

Στίς ἀπογευματινές καί βραδινές μας συ-

ζητήσεις δίνεται ἡ εὐκαιρία στά παιδιά νά ξετυλίγουν τοὺς προβληματισμούς, τίς ἀνησυχίες τους καί νά παίρνουν ἀπαντήσεις στά διάφορα ἐρωτήματα πού τά ταλανίζουν.

Ἐκεῖ ὅμως πού γίνεται τό ὀλοκληρωτικό ἄνοιγμα τῶν ψυχῶν καί ἐπουλῶνονται ψυχικές πληγές καί τραύματα εἶναι στό μυστήριο τῆς ἔξομολόγησης. Στήν κατασκήνωση ὅλες τίς μέρες ὑπάρχει πνευματικός κι ἐλεύθερα ὅποιο παιδί θέλει μπορεῖ νά προσέλθει στό μυστήριο. Πόση εὐλογία αἰσθάνεται κανεῖς καί μόνο νά καθίσει λίγο ἔξω ἀπό τό ἔξομολογητήριο καί νά βλέπει τήν ἐκφραση τῶν παιδιῶν, ὅταν βγαίνουν ἀπό αὐτό! Πόση χαρά καί χάρη, ξαλάφρωμα καί φῶς διακρίνονται στά πρόσωπά τους!

Τί νά πρωτοαναφέρει κανεῖς; Τίς ὥρες τῶν ὀμαδικῶν ἐργασιῶν, τίς παρουσιάσεις βιβλίων, τά πρωταθλήματα, τίς θεατρικές καί μουσικές δημιουργίες τῶν ὀμάδων, τίς χειροτεχνίες, τόν ἐνθουσιασμό γιά τήν ὀργάνωση τῆς γιορτῆς πρὸς τιμὴ τῶν γονιῶν καί τήν πα-

νηγυρική ατμόσφαιρα πού επικρατεί τή μέρα τής επίσκεψής τους; Ἡ τή βραδινή μας προσευχή καί τίς Θείες Λειτουργίες, πού συμμετέχουν ὅλα τά παιδιά στήν ψαλμωδία καί μεταβάλλεται ἡ ἐκκλησία τής κατασκήνωσης σέ κομμάτι τ' οὐρανοῦ κι ἀναρωτιέσαι, ἂν βρίσκεσαι μεταξύ ἀνθρώπων ἢ ἀγγέλων; Κι ὅταν βλέπεις ἐκεῖνη τήν ἀτελείωτη σειρά ἀπό νέους ἀνθρώπους νά προσέρχονται στό ποτήριο τής Ζωῆς, σκέφτεσαι πώς χίλιες ζωές νά εἶχε κανεῖς θά ἄξιζε νά τίς δώσει γι' αὐτό τό ἔργο.

Καλύτερα ὅμως νά μιλῆσουν τά ἴδια τά παιδιά γιά τήν κατασκήνωση. Τήν τελευταία μέρα καλοῦνται νά ἀπαντήσουν σ' ἓνα ἀνώνυμο ἐρωτηματολόγιο.

Καταγράφονται ἐνδεικτικά κάποιες ἀπαντήσεις, πού δόθηκαν στίς πύ κάτω ἐρωτήσεις:

Σκέφτεσαι νά ἔλθεις καί τοῦ χρόνου;
«Φυσικά, αὐτός ὁ χῶρος εἶναι σκεπασμένος ἀπό τή χάρη τοῦ Θεοῦ, νιώθω τόσο διαφορετικά καί ὁμορφα».

«Ὁ Σαῖπτάς ἐγίνε μέρος τής ζωῆς μου. Εἶμαι ἀπόφοιτη. Λυποῦμαι πού δέν μπορῶ νά ξαναέλθω ὡς ὀμαδόπουλο. Θέλω νά συνεχίσω ὡς ὀμαδάρχισσα».

«Βέβαια, ἡ κατασκήνωση μ' ἔχει φέρει πύ κοντά στόν Θεό καί ἔκανα φιλίες πού πιστεύω ὅτι θά κρατήσουν».

«Σίγουρα, ἐπειδή βρίσκομαι μέ τήν πνευματική μου οἰκογένεια, τήν ὀμάδα μου κι ὅλα τά παιδιά τής κατασκήνωσης».

«Ναί, ἀπό ἐδῶ παίρνω δύναμη γιά ὅλη τή χρονιά. Δέ νοεῖται καλοκαίρι χωρίς τόν Σαῖπτά ».

«Αὐτό ἦταν τό τελευταῖο μου καλοκαίρι ὡς ὀμαδόπουλο. Προσπάθησα νά «ρουφήξω» τά πάντα, ὅσα μου πρόσφερε ἡ κατασκήνωση, νά τά κρατήσω μέσα μου καί νά τά βάλω ὡς θεμέλιο στή νέα μου ζωή».

«Εἶναι πλέον κομμάτι τής ζωῆς μου ὁ Σαῖπτάς».

Ποιά ἦταν γιά σένα ἡ καλύτερη «φάση» τής κατασκήνωσης;

«Ἡ βραδινή λειτουργία ἦταν μία ξεχωριστή ἐμπειρία».

«Ὅταν ψάλλαμε ὅλες μαζί στήν ἐκκλησία καί ἡ ἀγρυπνία μου ἄρесе πάρα πολύ. Ἦταν

ἡ πρώτη φορά πού πῆγα σέ βραδινή λειτουργία, ἔμοιαζε μέ Πάσχα».

«Ὅταν κάναμε Ἀπόδειπνο μέ τήν ὀμάδα μας ἔξω στό ὑπαιθρο καί ἡ ἐξομολόγηση. Μοῦ ἄρεσαν πολύ καί τά νέα παιχνίδια».

«Ὅταν ψάλλαμε τήν Παράκληση στήν Παναγία, οἱ συζητήσεις μέ τήν ὀμαδάρχισσα καί τόν Μητροπολίτη μας, ἡ νύχτα τής ἀγρυπνίας καί ὅ,τι ἀκολούθησε καί τό βράδυ πού καθίσαμε στό γήπεδο καί ἀπολαύσαμε τ' ἀστέρια».

«Στήν τραπεζαρία μετά τό φαγητό γίνεται σωστό πανηγύρι, σάν νά ἔχουμε κάθε μέρα γιορτή. Γενικά τά πάντα εἶναι ὁμορφα ἐδῶ πάνω».

Τί σημαίνει γιά σένα ἡ κατασκήνωση τής Μητροπόλεως Λεμεσοῦ;

«Εἶναι τό μέρος πού μᾶς φέρνει πύ κοντά στόν Θεό ἀλλά καί στούς ἄλλους ἀνθρώπους. Πέρα ἀπό τό ὅτι μᾶς κάνει σωστότερους ἀνθρώπους καί καλύτερους χριστιανούς, μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία κοινωνικοποίησης καί μαθαίνουμε νά συνεργαζόμαστε μέσα ἀπό τίς διάφορες δραστηριότητες».

«Ποτέ δέν ἤμουν πύ κοντά στόν Θεό, ὅσο ἐδῶ στήν κατασκήνωση».

«Γαλήνη, ὀμαδικότητα, ἔνωση ψυχῶν μέ τόν Θεό, ἀνακάλυψη τοῦ πραγματικοῦ νοήματος τής ζωῆς».

«Ἀλλαγὴ τοῦ τρόπου ζωῆς μου, σωστή ψυχαγωγία, ἐμπλουτισμός γνώσεων».

«Μέ φέρνει πάντα πύ κοντά στόν Θεό καί μέ κάνει καλύτερη ὡς ἄνθρωπο. Ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ μᾶς προσφέρεται δωρεάν. Ἀκόμη, ἔρχονται κοντά μου ἄνθρωποι μέ ἀξίες καί ἀποκτῶ ἀληθινές φιλίες».

«Τά πάντα! Δέν μπορῶ νά μήν ἔρχομαι. Μοῦ προσφέρει τόν ἴδιο τόν Θεό! Μόνο ἐδῶ μπορῶ νά ἐξομολογοῦμαι καί νά κοινωνῶ τόσο συχνά, ν' αὐξάνεται ἡ πίστη μου καί νά μαθαίνω τόσα πράγματα. Εὐχαριστῶ γι' αὐτή τήν κατασκήνωση Θεέ μου, κι ἐσᾶς Πανιερότατε!»

Τά λόγια τῶν παιδιῶν τά λένε ὅλα. Δέ χρειάζεται νά προσθέσουμε τίποτε ἄλλο, μόνο νά εὐχηθοῦμε ὁ Θεός νά φωτίζει καί νά δίνει δύναμη νά συνεχίζεται αὐτό τό θεάρεστο ἔργο καί νά ὠφελοῦνται ψυχές.

Ο γλυκασμός των αγγέλων

Η Παναγία! Ἡ Θεοτόκος! Ἡ μητέρα τοῦ Κυρίου μας, μά καί ἡ μάνα ὄλων μας. Ποιό ἄλλο πλάσμα τιμήθηκε καί ὑψώθηκε τόσο ἀπό τόν Θεό καί ἀγαπήθηκε καί δοξάστηκε τόσο ἀπό τούς ἀνθρώπους, ὅσο ἡ σεμνή καί ταπεινή Παρθένος τῆς Ναζαρέτ;

Ἡ Παναγία συνδέθηκε ἄρρηκτα μέ τό μυστήριό τῆς θείας ἐνσαρκώσεως, μέ τό μυστήριο τῆς σωτηρίας μας. Ὑπῆρξε ἡ κόρη τῆς χάριτος, τό κρυστάλλινο δοχεῖο τῶν χαρίτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἐγίνε τό ἐκλεκτό σκεῦος, τό καθαρό τοῦ Λόγου σκῆνωμα, ὁ πανάμωμος ναός τοῦ Θεοῦ. Ὑπῆρξε ἡ «δούλη Κυρίου», ἡ «εὐλογημένη», ἡ «μακαρία», ἡ «κεχαριτωμένη» κόρη.

Δέν ὑπάρχει γλώσσα ἀνθρώπου, πού νά μπορεῖ ἐπάξια νά ὑμνήσῃ τήν Παναγία μας. Τό μεγαλεῖο τῆς παραμένει ἄφθαστο. Εἶναι ἡ αἰτία κάθε ὠραιότητας καί μεγαλοπρέπειας μέσα στήν πλάση.

Πόσες ἐκκλησίες, μοναστήρια, ξωκλήσια, ἀγιάσματα ὑπάρχουν πρὸς τιμή τῆς Παναγίας

μας; Μέ πόσα ὀνόματα τήν ἀποκαλοῦμε; Εἶναι γιά μάς ἡ Παντάνασσα, ἡ Ἐλεούσα, ἡ Γλυκοφιλόσα, ἡ Γοργοεπήκοος, ἡ Ἰαματική, ἡ Βρεφοκρατούσα, ἡ Δεομένη. Μέρα καί νύκτα, κάθε στιγμή κι ὅπου ὑπάρχουν πιστοί τό ὄνομά τῆς εἶναι στά χεῖλη μας. «Παναγία μου», ψελλίζουμε σέ λύπη ἀλλά καί σέ χαρά.

Ἡ Παναγία πέρασε ἀπ' ὄλους τούς δρόμους, πού περνοῦμε κι ἐμεῖς. Πέρασε ἀπό τόν κόσμο, ξέρεῖ τί θά πεῖ κόσμος. Μπορεῖ νά μάς

βοηθᾷ στούς πειρασμούς τοῦ κόσμου. Πέρασε ἀπό τόν πόνο, ξέρεῖ τί θά πεῖ πόνος. Μπορεῖ νά μαλακώνει τόν πόνο μας. Πέρασε ἀπό τόν θάνατο, ξέρεῖ τί θά πεῖ θάνατος. Μπορεῖ νά μάς ἐνισχύει τήν ὥρα τῆς φρικτῆς τοῦ θανάτου.

Εἶναι ἡ μητέρα τῆς Ζωῆς καί ἡ πηγὴ τῆς Ζωῆς. Ἡ Παναγία ζεῖ στὸν οὐρανὸ γιά μάς τούς ἀνθρώπους. Βρίσκεται στὸν οὐρανὸ καί πρεσβεύει γιά μάς. Ἡ Παναγία ἀκόμα

ζεῖ στὸν οὐρανὸ γιά νά δείχνει σέ ποιά δόξα φτάνει τό ἀνθρώπινο γένος μετά τῆ Σταύρωση καί τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας. Εἶναι ἡ «παγκόσμια δόξα». Εἶναι ἡ ἐγγύηση καί γιά τὴ δική μας δόξα. Ὅσοι κληρονομήσουν τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, θά δοξαστοῦν. Καί κοντά στ' ἄλλα ἐξάίσια πού θά δοῦν, θά εἶναι καί τοῦτο: θά δοῦν στὰ δεξιά τοῦ Θεοῦ τὴν Παντάνασσα, τὴ βασίλισσα τοῦ κόσμου. Αὐτὴν πού ἀνέβηκε σέ δόξα ἀνώτερη κι ἀπ' τὴ δόξα τῶν αγγέλων. Γι' αὐτὸ τὴν ὑμνοῦμε ὡς «τὴν ὑψηλότερα τῶν οὐρανῶν καί καθαρωτέρα λαμπηδόνων ἡλιακῶν».

Τὴν ὑμνοῦμε ὡς «τὴν τιμωτέρα τῶν Χερουβείμ καί ἐνδοξότερα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ». Καί ὄχι μόνο βρίσκεται πὸ πάνω ἀπὸ τὰ ἀγγελικὰ τάγματα, ἀλλὰ ἀποτελεῖ γι' αὐτὰ τὴ χαρὰ τους. Εἶναι ἡ Παναγία μας «Ὁ γλυκασμός τῶν αγγέλων»

Σ' αὐτὴν εἶναι ἀφιερωμένη φέτος ἡ κατασκηνωσὴ μας, στήν Παναγία μας, στὸν γλυκασμὸ τῶν αγγέλων, μέ τὴν εὐχὴ νά γίνῃ κι ὁ γλυκασμὸς τῆς κάθε μίας ἀπὸ ἐμᾶς.

Θείες Λειτουργίες και Χοροστασίες

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Ἀθανασίου

Κυριακή 3 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ιερό ναό Ἀγίου Γεωργίου στό Μονάγρι.

Δευτέρα 4 Ἰουλίου: προέστη σέ ἀγρυπνία στήν ιερά μονή Παναγίας Μαχαιρᾶ γιά τήν ἑορτή τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.

Σάββατο 9 Ἰουλίου: χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

Κυριακή 10 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν Μητροπολιτικό ναό.

Σάββατο 16 Ἰουλίου: χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίας Μαρίας Κυπερουντας.

Κυριακή 17 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίας Μαρίας συνοικισμοῦ Καψάλου.

Τρίτη 19 Ἰουλίου: χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Προφήτη Ἡλία στόν Ποταμό Γερμασόγειας.

Τετάρτη 20 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Προφήτη Ἡλία στά Ἀγρίδια.

Σάββατο 23 Ἰουλίου: τέλεσε τά θυρανοίξια τοῦ προσκυνηματικοῦ ιεροῦ ναοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου στή Λεμεσό.

Κυριακή 24 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ιερό ναό Παναγίας Ἐλεούσας στό Κοιλάνι. Τό βράδυ προέστη ἀγρυπνίας στόν προσκυνηματικό ιερό ναό Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννας γιά τή γιορτή τῆς κοιμήσεως τῆς Ἁγίας Ἄννας.

Δευτέρα 25 Ἰουλίου: χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Γερμασόγειας.

Τρίτη 26 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Ἐπισκοπῆς.

Τετάρτη 27 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἀγίου Παντελεήμονα Κυβίδων. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν ιερό ναό Ἁγίας Εἰρήνης στόν περιβόλο τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Λεμεσού.

Σάββατο 30 Ἰουλίου: τέλεσε ἀγιασμό καί τά θυρανοίξια τοῦ παρεκκλησίου τῆς Ἁγίας Μαρίας στό Ζακάκι.

Κυριακή 31 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ιερό ναό Ἀγίου Γεωργίου στό Παραλί-

μι καί τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν ιερό ναό Τιμίου Σταυροῦ Κουκάς.

Παρασκευή 5 Αὐγούστου: χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Μεταμορφώσεως στή Σανίδα.

Σάββατο 6 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Μεταμορφώσεως στό Λιμνάτι.

Κυριακή 7 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ιερό ναό Ἀγίου Γεωργίου στά Μανδριά.

Κυριακή 14 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν προσκυνηματικό ιερό ναό Ἀγίου Ἀρσενίου Καλπαδόκου Λεμεσού. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Παναγίας Ἐλεούσας Τριμίκληνης καί ἀκολούθως προέστη ἀγρυπνίας στήν ιερά μονή Παναγίας Τρικουκκιάς γιά τήν ἑορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τρίτη 16 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στό παρεκκλήσιο τῆς Παναγίας Σαϊτιώτισσας.

Παρασκευή 19 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν ιερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Σάββατο 20 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στό παρεκκλήσιο τῶν Ἁγίων Ρηγίνου καί Ὁρέστη στή Φασούλα.

Κυριακή 21 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ιερό ναό Ἁγίας Τριάδας.

Δευτέρα 22 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν ιερά μονή Συμβούλου Χριστοῦ.

Τρίτη 23 Αὐγούστου: χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ.

Τετάρτη 24 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἴδιο ναό.

Παρασκευή 26 Αὐγούστου: προέστη ἀγρυπνίας στήν ιερά μονή Παναγίας Μαχαιρᾶ.

Κυριακή 28 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἀρχ. Γαβριήλ στόν κατασκηνωτικό χώρο τοῦ Σαϊτᾶ. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Τιμίου Προδρόμου στίς Δύμες.

Ἰουλίου καί Αὐγούστου

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου

Κυριακή 10 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου στήν Ἀκρούντα.

Τρίτη 12 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Παναγίας Τριχερούσας.

Σάββατο 16 Ἰουλίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Μαρίας Ἐπταγώνιας.

Κυριακή 17 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Μαρίας Καλοῦ Χωριοῦ Λεμεσοῦ.

Τρίτη 19 Ἰουλίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Προφήτη Ἡλία στό ὁμώνυμο χωριό.

Τετάρτη 20 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Προφήτη Ἡλία στόν Ποταμό Γερμασόγειας.

Κυριακή 24 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας σά Πέρα Ὀρεινῆς. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν ἱερό ναό Ἁγίας Ἄννας.

Δευτέρα 25 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στό παρεκκλήσιο τῆς Ἁγίας Ἄννας στή Μέσα Γειτονιά καί τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Κάτω Ἀμιάντου.

Τρίτη 26 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Γερμασόγειας. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Παντελεήμονα Κυβίδων.

Πέμπτη 28 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου στόν περίβολο τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Λεμεσοῦ.

Κυριακή 31 Ἰουλίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας Κορφῆς.

Παρασκευή 5 Αὐγούστου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Μεταμορφώσεως στή Σωτήρα.

Σάββατο 6 Αὐγούστου: τέλεση τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Μετα-

μορφώσεως Κάτω Μύλου.

Κυριακή 7 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Ἀκαπνοῦς.

Κυριακή 14 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Στυλιανοῦ Λινόπετρας. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Παναγίας Φανερωμένης Πάνω Πλατρῶν.

Δευτέρα 15 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Παναγίας Πυργωτίσσης στόν Πύργο.

Κυριακή 28 Αὐγούστου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Τιμίμου Προδροῦμου Λουβαρά.

Δευτέρα 29 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Τιμίμου Προδροῦμου Πολεμιδίων.

Τρίτη 30 Αὐγούστου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Ζώνης Ἀπαισιᾶς.

Τετάρτη 31 Αὐγούστου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Ζώνης Λεμεσοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

ΙΕΡΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΜΕΣΟΥ

Τήν Τετάρτη 6 Ίουλίου ὁ Μητροπολίτης μας τίμησε μέ τήν παρουσία του τή συναυλία μέ θέμα: «Ἡ Κύπρος στό διάβα τῶν αἰῶνων», πού διοργάνωσαν οἱ κατηχητικές συνάξεις τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς καί τό Πολυδύναμο Κέντρο Νεολαίας Ὑψωνα, στό ἀρχαίو θέατρο Κουρίου.

Τήν Πέμπτη 7 Ίουλίου ὁ Μητροπολίτης μας παρέστη σέ δείπνο, πού ὀργάνωσε ἡ ἐρατική ἐπιτροπή Καλοῦ Ποιμένος τῆς Ἐπισκοπῆς.

Τό Σάββατο 9 Ίουλίου ὁ Μητροπολίτης μας προέστη στόν Μητροπολιτικό ναό τοῦ μνημοσύνου τῶν ἀπαγχονισθέντων ἀπό τούς Τούρκους τό 1821.

Τήν Κυριακή 10 Ίουλίου τέλεσε στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης τό μνημόσυνο γιά τούς πεσόντες στό πραξικόπημα καί στό ὁποῖο μίλησε ὁ Ὑπουργός Ἐμπορίου κ. Ἀντώνης Πασχαλίδης.

Τή Δευτέρα 11 Ίουλίου ὁ Μητροπολίτης μας μετέβη στίς οἰκίες τῶν θυμάτων τῆς ἐκρηξης στή Ναυτική Βάση «Εὐάγγελος Φλωράκης» στό Μαρί καί συμπαραστάθηκε στή θλίψη καί τόν πόνο τῶν οἰκείων τους.

Τήν Τετάρτη 13 Ἰουλίου ὁ Μητροπολίτης μας προέστη τῆς κηδείας τοῦ Ἀρχικελευστή Κλεάνθη Κλεάνθους στόν ἱερό ναό Ἁγίου Στυλιανοῦ Λινόπετρας. Ακολούθως μαζί μέ τόν Ἐπίσκοπο Ἀμαθοῦντος ἔλαβαν μέρος, προίισταμένου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου Β', στήν κηδεία τοῦ Πλοιάρχου Ἀνδρέα Ἰωαννίδη, πού ἔγινε στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἀρσενίου Καππαδόκου στή Λεμεσό. Τήν ἐπομένη προέστη τῆς κηδείας τῶν διδύμων ἀδελφῶν Μιλτιάδη καί Χρίστου Χριστοφόρου, στόν ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδας καί τό Σάββατο 16 Ἰουλίου τοῦ ναύτη Ἀντώνη Χαραλάμπους στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωάννη, οἱ ὁποῖοι ἔχασαν τή ζωή τους στή Ναυτική Βάση «Εὐάγγελος Φλωράκης».

Τήν Κυριακή 17 Ἰουλίου ὁ Μητροπολίτης μας τέλεσε τό μνημόσυνο τῶν πεσόντων κατά τήν Τουρκική εἰσβολή τό 1974, στόν ἱερό ναό Ἁγίας Μαρίνας Καψάλου. Στό μνημόσυνο μίλησε ἡ Ὑπουργός Συγκοινωνιῶν καί Ἔργων κ. Ἐρατώ Κοζάκου Μαρκουλή.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος τήν Πέμπτη 21 Ἰουλίου τίμησε μέ τήν παρουσία του τή συνεστίαση, πού διοργάνωσε ὁ ἱερός ναός Προφήτη Ἡλία Γερμασόγειας καί ἀπήλυθε χαιρετισμό.

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας τό Σάββατο 23 Ἰουλίου τέλεσε τά θυρανοίξια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου στή Λεμεσό.

Τήν Κυριακή 24 Ἰουλίου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος λειτούργησε καί κήρυξε τόν Θεῖο λόγο στήν κοινότητα Πέρα Ὀρεινῆς, ὅπου τέλεσε τό μνημόσυνο τοῦ πατρός Στυλιανοῦ Κωνσταντίνου, πατέρα τοῦ Ἐπισκόπου Νεαπόλεως κ. Πορφυρίου.

Τήν Πέμπτη 28 Ἰουλίου ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας τίμησε μέ τήν παρουσία του τή συνεστίαση, πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Τιμίου Σταυροῦ Πολεμιδίων. Τήν ἴδια μέρα ὁ Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος τίμησε μέ τήν παρουσία του τή συνεστίαση, πού διοργάνωσε ὁ ἱερός ναός Ἁγίας Παρασκευῆς Γερμασόγειας.

Ἀπό τή Δευτέρα 1η μέχρι τήν Τρίτη 3 Αὐγούστου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος ἀπουσίαζε στό Ἀμμάν τῆς Ἰορδανίας μαζί μέ τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομο Β', στά πλαίσια τῆς συνάντησης τῶν Προκαθημένων καί Ἀντιπροσωπιῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς καί τῆς Συνέλευσης τοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς .

Στίς 16 – 25 Αὐγούστου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος συνόδευσε τήν προσκυνηματική ἐκδρομή, πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης στήν Ἑλλάδα.

Τήν Πέμπτη 18 Αὐγούστου ὁ Μητροπολίτης μας παρέθεσε γεῦμα στούς ὀμαδάρχες τῶν κατασκηνώσεων τῆς Μητροπόλεώς μας.

Τή Δευτέρα 22 Αὐγούστου ὁ Μητροπολίτης μας παρέθεσε δείπνο στά μέλη τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας Λεμεσοῦ.

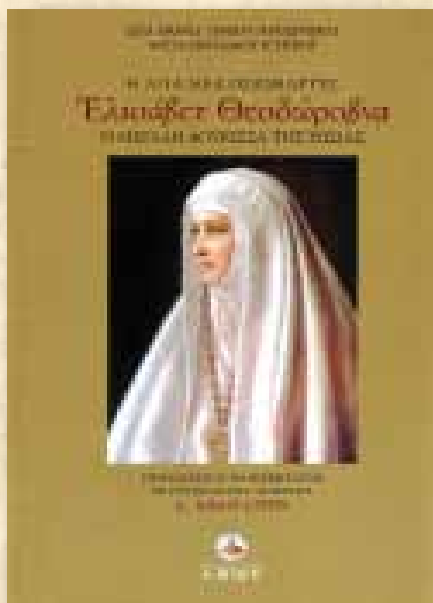
Μέ τήν εὐκαιρία τῆς πρώτης πανηγύρεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὁ Μητροπολίτης μας προέστη τοῦ ἔσπερινου καί τῆς Θείας Λειτουργίας στίς 23 καί 24 Αὐγούστου. Τήν ἐπομένη παρέστη σέ δείπνο πού διοργάνωσε ὁ πῶ πάνω ἱερός ναός.

Τήν Τρίτη 30 Αὐγούστου ὁ Μητροπολίτης μας ἀναχώρησε γιά τή Σερβία μαζί μέ τόν Πανοσιολογιώτατο Πρωτοσύγκελλο τῆς Μητροπόλεώς μας Ἀρχιμανδρίτη Ἰσαάκ, μέ τήν εὐκαιρία τοῦ συνεδρίου περί τοῦ Γυναικείου μοναχισμοῦ, πού διοργάνωσε ἡ γυναικεία μονή Ζίτσης. Στό Συνέδριο ὁ Πανιερώτατος ἔκαμε εἰσήγηση μέ θέμα: «Ὁ γυναικεῖος μοναχισμός καί ὁ Ἐπίσκοπος».

Τήν περίοδο 20 Ιουνίου μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου κατά τήν οποία πραγματοποιήθηκαν στον κατασκηνωτικό χώρο στον Σαϊπτά οι κατασκηνωτικές περιόδοι τών αγοριών και κοριτσιών τών κατηχητικών συνάξεων τής Μητροπόλεως μας, τά κατασκηνωτικά τριήμερα τής Κοινότητας Νέων και τά κατασκηνωτικά τριήμερα τών Ὁρθοδόξων Ἐνοριακῶν Συνδέσμων Γυναικῶν, ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος, μέ τή συνεχή παρουσία τους μετείχαν σέ λατρευτικές συνάξεις, μίλησαν στά παιδιά, στούς νέους καί στίς κυρίες καί δέχθηκαν στό μυστήριο τής Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως ὅσους ἀπ' αὐτούς ἐπιθυμοῦσαν.

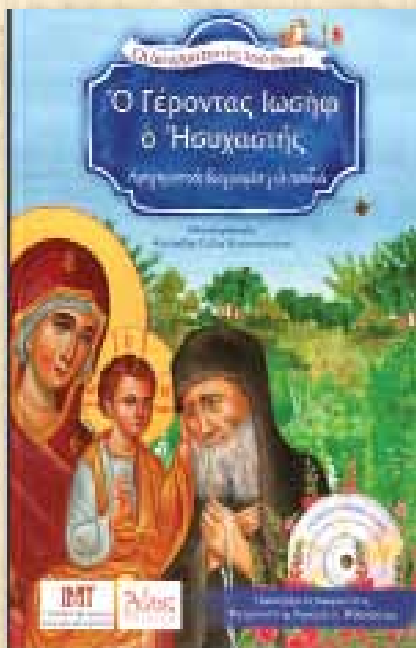
**Ή Αγία νέα Όσιομάρτυς Έλισάβετ Θεοδώροβνα
Ή Μεγάλη Δούκισσα της Ρωσίας
Ήρᾶς Μονής Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμού**

Ένας εκπληκτικός βίος, πού κινεί τόν θαυμασμό. Ή πορεία μᾶς πριγκίπισσας τοῦ Γερμανικοῦ κρατιδίου τῆς Έσσης - καί στή συνέχεια συζύγου τοῦ Μεγάλου Δουκός τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας - πρός στήν Ὁρθόδοξη πίστη. Καί ἀπό ἐκεῖ, μετά τή δολοφονία τοῦ συζύγου της, στόν μοναχικό βίο, στή μέχρῃς ἀνταπαρνήσεως καί αὐτοθυσίας προσφορά στούς ἐμπερίστατους συνανθρώπους καί τέλος στόν ἀμάραντο στέφανο τοῦ μαρτυρίου, στά πέτρινα χρόνια τῆς μετεπαναστατικῆς Ρωσίας. Στό βιβλίο παρατίθεται ἡ ἀκολουθία τῆς Όσιομάρτυρας καθώς καί φωτογραφικό ὑλικό. Τό προλογίζει ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος.

Συνομιλίες μέ παιδιά

Ἀδελφῆς Μαγδαληνῆς

Ένα πλούσιο καί ζωντανό θεολογικό παιδαγωγικό ἐγχειρίδιο τῆς ἀδελφῆς Μαγδαληνῆς μέσα ἀπό τήν ἀπλότητα καί τή χαρά τῶν συναντήσεων μέ τά παιδιά καί τῶν αὐτούσιων συζητήσεων, πού συντάχθηκε ὕστερα ἀπό σύσταση τοῦ γέροντος Σωφρονίου. Ἀποτελεῖ ἕνα ἔναυσμα γιά ἕνα “Χριστιανό δάσκαλο” (φίλο, γονέα, κατηχητή, ἱερέα, ἐκπαιδευτικό), ὥστε κάνοντας ἕνα συνδυασμό ὑγιῶν ἀρχῶν προσαρμοσμένων στήν κοινή λογική, νά ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τή συνέχιση τῆς ζωῆς μέ φυσικό τρόπο.

Οἱ ἀσυρματιστές τοῦ Θεοῦ

Ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ὁ Ήσυχαστής

Ήρᾶς Μονής Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμού

Ὁ νεαρός Φραγκίσκος, μετέπειτα Γέροντας Ἰωσήφ, εἶχε σχεδόν πραγματοποιήσει τό ὄνειρό του: νά γίνει ἕνας πλούσιος ἔμπορος. Ἐαφνικά ὅμως ὅλα ἄλλαξαν, ὅταν ἕνα βράδυ στόν ὕπνο του εἶδε νά τόν καλεῖ στήν ὑπηρεσία του ἕνας ὑπερκόσμος βασιλιάς. Ήταν ὁ Χριστός! Τά ἄφησε ὅλα καί ἔτρεξε στό Ἅγιο Ὅρος, ὅπου ἔγινε μοναχός. Ἐκεῖ ἔζησε γεγονότα οὐράνια. Κοινώνησε ἀπό χέρι ἀγγέλου, τόν καταφίλησε ἡ Παναγία, ἀκόμη τό Θεῖο Βρέφος, ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, τόν χαίδευσε στό πρόσωπο! Τό βιβλίο προλογίζει ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος.

Κ οιτάω μέσα στό χρόνο.
Α ναπολώ κάποιες ξεχωριστές, μοναδικές μέρες.
Τ έτοιες είναι αυτές πού ζούμε στό έξοχικό τής έκκλησίας.
Α ναπνέεις και κινείσαι μέσα στή χάρη τού Θεού.
Σ ανίδα σωτηρίας στή σαλαγή τού κόσμου.
Κ αθαρίζει ό νούς, ή σκέψη και νέοι δρόμοι άνοίγονται μπροστά σου.
Η θος ούρανοπολίτη άποκτάς.
Ν άματα θεία άναζωογονούν τό είναι μας.
Ω δή δοξαστική σέ Σένα Θεέ μου, μά κι εύχαριστήρια
Σ έ αυτούς πού δημιούργησαν αυτό τό έργο.
Η ταν ή παρουσία μου εκεί εύλογία Θεού.

Πού; Μά πού άλλου; Δές τήν άκροστιχίδα.

ISSN 1986 - 1737